

ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО ТРАНСПОРТ - РУСЕ
пк. 7005, гр. Русе, ул. „Проф. Димитър Баларев”, № 1, тел.: 082/841886
e-mail: info-1806312@edu.mon.bg

УТВЪРДИЛ
ДИРЕКТОР: **П**
/инж. Радосвета Жекова/

ПРАВИЛНИК ЗА ДЕЙНОСТТА НА УЧИЛИЩЕТО

ЗА УЧЕБНАТА 2023/2024 ГОДИНА

Приет на Педагогически съвет с Протокол № 13/13.09.2023 г. и утвърден
със Заповед № 907 /14.09.2023 г.

РУСЕ, 2023 година

СЪДЪРЖАНИЕ

РАЗДЕЛ I: ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ	3
РАЗДЕЛ II: УЧИЛИЩНО ОБРАЗОВАНИЕ	7
РАЗДЕЛ III: ПРИЗНАВАНЕ, ПРИРАВНЯВАНЕ И ВАЛИДИРАНЕ	24
РАЗДЕЛ IV: УЧЕНИЦИ	25
РАЗДЕЛ V: РОДИТЕЛИ	38
РАЗДЕЛ VI: УЧИТЕЛИ, ДИРЕКТОРИ И ДРУГИ ПЕДАГОГИЧЕСКИ СПЕЦИАЛИСТИ.....	40
РАЗДЕЛ VII: ИНФОРМАЦИЯ И ДОКУМЕНТИ	50
РАЗДЕЛ VIII: ОРГАНИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ	51
РАЗДЕЛ IX: ОБЩЕСТВЕН СЪВЕТ	56
РАЗДЕЛ X: ФИНАНСИРАНЕ И ИМУЩЕСТВО	58
РАЗДЕЛ XI: УЧЕНИЧЕСКИ СЪВЕТ.....	61
РАЗДЕЛ XII: БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА ОБУЧЕНИЕ, ВЪЗПИТАНИЕ И ТРУД.....	62
РАЗДЕЛ XIII: ЕДИННИ ПРАВИЛА, ПРОЦЕДУРИ И ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА ВСИЧКИ СЛУЖИТЕЛИ ПРИ УСТАНОВЕН УЧИЛИЩЕН ТОРМОЗ МЕЖДУ УЧЕНИЦИТЕ.....	64
РАЗДЕЛ XIV: ОРГАНИЗАЦИОННИ ДЕЙСТВИЯ ПРИ ВЪЗНИКВАНЕ НА ИЗВЪНРЕДНА ОБСТАНОВКА, ЗАСТРАШАВАЩА ЗДРАВЕТО И ЖИВОТА	66
ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ	67

РАЗДЕЛ I

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 1. Този правилник урежда обществените отношения, свързани с осигуряване на правото на училищно образование, както и с устройството, функциите, организацията, управлението и финансирането на Професионална гимназия по транспорт - Русе.

Чл. 2. (1) В съответствие с чл. 25 от ЗПУО, ПГ по транспорт - Русе е институция в системата на предучилищното и училищното образование, в която се обучават, възпитават и социализират ученици и се осигуряват условия за:

1. завършване на клас и етап на образование;
2. придобиване на средно образование и/или на професионална квалификация;
3. валидиране на компетентности, придобити чрез неформално обучение и чрез информално учене.

Чл. 3. (1) Съгласно чл. 28 от ЗПУО, ПГ по транспорт - Русе осъществяват своята дейност въз основа на принципа на автономията и в съответствие с нормативните актове, като:

1. определя свои политики за развитието си в съответствие със законите на страната;
2. урежда устройството и дейността си в правилник в съответствие със ЗПУО и подзаконовите актове по прилагането му;
3. избира организацията, методите и средствата на обучение за осигуряване на качествено образование;
4. определя свои символи и ритуали в съответствие с принципите на националната идентичност и култура, както и свое униформено облекло и други отличителни знаци;
5. участва в национални и международни програми и проекти, подпомагащи дейности в областта на образованието.

(2) Автономията на училището включва и правото да определя професиите, по които да се обучават учениците, както и самостоятелно да избира и съставя свои учебни планове, да разпределя учебната програма в зависимост от потребностите на учениците, да определя учебните предмети и да разработва учебните програми в случаите, предвидени в ЗПУО.

Чл. 4. ПГ по транспорт - Русе е държавно училище съгласно чл. 28, ал. 4 от ЗПУО.

Чл. 5.(1) ПГ по транспорт - Русе е юридическо лице по смисъла на чл. 29 от ЗПУО и е второстепенен разпоредител с бюджетни кредити към МОН. ПГ по транспорт - Русе има собствена банкова сметка, банков код, идентификационен номер по БУЛСТАТ.

(2) С правата, уредени с разпоредбите на чл. 30 - чл. 34 от ЗПУО, ПГ по транспорт - Русе притежава:

1. Наименование - Професионална гимназия по транспорт - Русе;
2. Символи:
  - лого и емблема, създадени по идея на педагогическия колектив, с цветовете на гимназията: бяло- символ на свободата и волята, жълто- динамика и ентузиазъм, синьо- целеустременост и увереност;
  - знаме на гимназията: знамето, което се използва при ритуалите в гимназията, е копие на първото /от основаването на училището през 1949 г. като

първата в България автомобилна школа/. Лицева страна: върху копринен червен плат с правоъгълна форма и размери 100 x 70 см, със златистожълти ресни по края. В горната част, хоризонтално е извезано с главни букви „Министерство на транспорта“, а в долната част, също хоризонтално, е извезано със същия шрифт наименованието на гимназията-Техникум по транспорт. В средата е разположена емблемата на училището. Гръб на знамето: червен копринен плат. Дръжката на знамето е дървена и на горния край е поставен стилизиран орнамент от сребро с размер 15 см.

При ритуали на училището знамето на гимназията се внася и изнася под звуците на „Тих бял Дунав“.

3. Седалище и официален адрес: гр. Русе, 7005, ул. "Проф. Дим. Баларев" № 1;
4. Обикновен собствен кръгъл печат и печат с изображение на държавния герб.

(3) Обикновеният печат на ПГ по транспорт - Русе се полага върху следните документи:

1. удостоверение за завършен първи гимназиален етап на средно образование;
2. удостоверение за завършен втори гимназиален етап на средно образование;
3. удостоверение за валидиране на компетентности за основна степен на образование;
4. свидетелство за валидиране на професионална квалификация;
5. удостоверение за валидиране на компетентности по учебен предмет, невключен в дипломата за средно образование.

(4) Печатът на ПГ по транспорт - Русе с изображение на държавния герб се полага върху:

1. диплома за средно образование;
2. свидетелство за професионална квалификация;
3. приложенията и дубликатите на диплома за средно образование и свидетелство за професионална квалификация.

Чл. 6. Предлаганото от ПГ по транспорт - Русе образование, съгласно чл. 3 от ЗПУО, включва обучение, възпитание и социализация и се реализира в съответствие със следните принципи:

1. ориентираност към интереса и мотивацията на ученика, към възрастовите и социалните промени в живота му, както и към способността му да прилага усвоените компетентности на практика;
2. равен достъп до качествено образование и приобщаване на всеки ученик;
3. равнопоставеност и недопускане на дискриминация при провеждане на училищното образование;
4. запазване и развитие на българската образователна традиция;
5. хуманизъм и толерантност;
6. съхраняване на културното многообразие и приобщаване чрез българския език;
7. иновативност и ефективност в педагогическите практики и в организацията на образователния процес въз основа на научна обоснованост и прогнозиране на резултатите от иновациите;

8. прозрачност на управлението и предвидимост на развитието на училищното образование;

9. автономия за провеждане на образователни политики, самоуправление и децентрализация;

10. диалог между училището и представители на държавата, община и юридическите лица с нестопанска цел, работодателите, родителите и други заинтересовани страни по въпросите на образованието.

Чл. 7. (1) Целите на предлаганото от ПГ по транспорт - Русе образование са в съответствие с чл. 5 от ЗПУО:

1. интелектуално, емоционално, социално, духовно-нравствено и физическо развитие и подкрепа на всеки ученик в съответствие с възрастта, потребностите, способностите и интересите му;

2. съхраняване и утвърждаване на българската национална идентичност;

3. придобиване на компетентности, необходими за успешна личностна и професионална реализация и активен граждansки живот в съвременните общности;

4. придобиване на компетентности за прилагане на принципите за устойчиво развитие;

5. ранно откриване на заложбите и способностите на всеки ученик и насърчаване на развитието и реализацията му;

6. формиране на устойчиви нагласи и мотивация за учене през целия живот;

7. придобиване на компетентности за разбиране и прилагане на принципите на демокрацията и правовата държава, на човешките права и свободи, на активното и отговорното гражданско участие;

8. формиране на толерантност и уважение към етническата, националната, културната, езиковата и религиозната идентичност на всеки гражданин;

9. формиране на толерантност и уважение към правата на децата, учениците и хората с увреждания;

10. познаване на националните, европейските и световните културни ценности и традиции;

11. придобиване на компетентности за разбиране на глобални процеси, тенденции и техните взаимовръзки;

12. придобиване на компетентности за разбиране и прилагане на принципите, правилата, отговорностите и правата, които произтичат от членството в Европейския съюз.

(2) ПГ по транспорт - Русе провежда политики за повишаване на качеството на образованието и предотвратяване на ранното отпадане на учениците от училище.

Чл. 8. (1) ПГ по транспорт - Русе е светско училище;

(2) Светското образование не допуска налагането на идеологически и религиозни доктрини на учениците, както и пряка или непряка дискриминация, основана на пол, раса, народност, етническа принадлежност, човешки геном, гражданство, произход, религия или вяра, образование, убеждения, лично или обществено положение, увреждане, възраст, сексуална ориентация, семейно положение, имуществено състояние или на всякакви други признания, установени в закон или международен договор, по който Република България е страна.

(3) Религиозни учения се изучават само в исторически, философски и културен план чрез учебното съдържание на различни учебни предмети.

Чл. 9. (1) Обучението и възпитанието на учениците, както и междуличностното общуване в сградата на ПГ по транспорт - Русе, задължително се осъществява на книжовен български език. Разпоредбата не се отнася за часовете по чуждоезиково обучение.

(2) В съответствие с разпоредбите на чл. 14 на ЗПУО на учениците от ПГ по транспорт - Русе се осигуряват условия за усвояване на български книжовен език.

(3) Усвояването на българския книжовен език е задължително за всички ученици от ПГ по транспорт - Русе.

(4) Усвояването на българския книжовен език се свързва с изисквания към устната и към писмената реч.

(5) Усвояването на българския книжовен език се осъществява в процеса на училищното образование чрез:

1. обучение по образователното направление и по учебния предмет Български език и литература;

2. обучение по останалите образователни направления и учебни предмети, по които обучението се осъществява на български език;

3. процеса на общуване.

(6) Усвояването на българския книжовен език се изразява във:

1. овладяване и прилагане на компетентностите, определени с държавния образователен стандарт за общеобразователната подготовка;

2. спазване на книжовноезиковите норми в учебните часове по всички учебни предмети, при дейностите по различните образователни направления, в които обучението се осъществява на български език, както и в заниманията по интереси;

3. спазване на книжовноезиковите норми при общуването на учителите, директора и другите педагогически специалисти с учениците.

(7) Учителите от ПГ по транспорт - Русе са длъжни да преподават на български език и да подпомагат учениците при овладяването и прилагането на книжовноезиковите му норми при обучението по всички учебни предмети, с изключение на Чужд език.

(8) Овладяването и прилагането на книжовноезиковите норми на българския език от учениците е обект на проверка и оценка от учителя в учебните часове по учебния предмет Български език и литература.

(9) Степента на усвояване на българския книжовен език от учениците се установява и чрез националните външни оценявания

(10) Спазването на книжовноезиковите норми се подпомага и контролира от учителите и другите педагогически специалисти.

РАЗДЕЛ II

УЧИЛИЩНО ОБРАЗОВАНИЕ

Чл. 10. (1) ПГ по транспорт - Русе е професионална гимназия и осигурява обучение за придобиване на средно образование и степен на професионална квалификация в съответствие с разпоредбите на ЗПУО, ЗПОО, държавните образователни стандарти за общеобразователната подготовка и за придобиване на квалификация по професия и професионално обучение в съответствие с разпоредбите на ЗПУО, ЗПОО и държавния образователен стандарт за придобиване на квалификация по професия.

(2) Решението за разпределение на часовете за избираемата и/или разширената подготовка между общообразователните предмети и учебните предмети за професионално подготовка се взема от Педагогическия съвет по предложение на МО при приемане на Училищните учебни планове за всяка професия и специалност.

(3) Професионалните направления, професиите и специалностите за придобиване на средно образование и степен на професионална квалификация в ПГ по транспорт - Русе през учебната 2023/2024 година са:

1. Професионално направление 525: Моторни превозни средства, кораби и въздухоплавателни средства; професия 525010 – Техник по транспортна техника, специалности: 52501103-Автомобилна мехатроника- обучение чрез работа /дуална система на обучение/, 5250103- Автомобилна мехатроника - дневна форма на обучение, 5250101-Автотранспортна техника – обучение чрез работа/ дуална система на обучение/, Автотранспортна техника- дневна форма на обучение;

2. Професионално направление 840: Транспортни услуги; професия 840110 - Спедитор-логистик; специалност: 8401101 - Спедиция, транспортна и складова логистика- обучение чрез работа /дуална система на обучение/;

3. Професионално направление 525: Моторни превозни средства, кораби и въздухоплавателни средства; професия 525050- Техник по подемно-транспортна техника, специалност 5250501- Подемно-транспортна техника, монтирана на пътни транспортни средства - дневна форма на обучение;

4. Професионално направление 523: Електроника, автоматика, комуникационна и компютърна техника; професия 523030- Техник на електронна техника; 5230301- Промишлена електроника- обучение чрез работа/ дуална система на обучение/;

Чл. 11. (1) В ПГ по транспорт – Русе може да се организират извънкласни дейности, по инициатива на учителите или чрез включване в национални и европейски програми и проекти.

(2) Дейностите се осъществяват в сформираните групи по интереси и са насочени към подпомагане подготовката на учениците, а инициираните от педагогическия персонал са дейности за работа по проекти, за обучение във връзка с недопускане на прояви на дискриминация, културни, туристически, спортни и др. мероприятия.

УЧИЛИЩНА ПОДГОТОВКА

Чл. 12. (1) Училищната подготовка е съвкупност от компетентности - знания, умения и отношения, необходими за успешното преминаване на ученика в следващ клас, етап и/или степен на образование и свързани с постигане на целите на училищното образование.

(2) Според съдържанието си, училищната подготовка в ПГ по транспорт - Русе включва:

1. За приетите след завършено основно образование за обучение в VII клас - общеобразователна, обща професионална, отраслова професионална и разширена подготовка.

2. Общеобразователната подготовка осигурява общеобразователния минимум за съответната степен на образование. Определя се съгласно ЗСООМУП.

3. Задължителната професионална подготовка, задължителната чуждоезикова подготовка по професията и избираемата подготовка се определят съгласно ДОС за придобиване на квалификация по професии.

(3) За приетите за обучение след завършено основно образование в VII клас:

1. Общеобразователната подготовка обхваща следните групи ключови компетентности:

- 1) компетентности в областта на българския език;
- 2) умения за общуване на чужди езици;
- 3) математическа компетентност и основни компетентности в областта на природните науки и на технологиите;
- 4) дигитална компетентност;
- 5) умения за учене;
- 6) социални и гражданска компетентности;
- 7) инициативност и предприемчивост;
- 8) културна компетентност и умения за изразяване чрез творчество;
- 9) умения за подкрепа на устойчивото развитие и за здравословен начин на живот и спорт.

2. Общеобразователната подготовка се придобива чрез изучаването на общеобразователни учебни предмети.

3. Целите, съдържанието и характеристиките на общеобразователната подготовка, както и общеобразователните учебни предмети по т. 2 се определят с държавния образователен стандарт за общеобразователната подготовка.

4. Въз основа на държавния образователен стандарт за общеобразователната подготовка министърът на образованието и науката утвърждава учебни програми по всеки общеобразователен учебен предмет за всеки клас, в които се конкретизират компетентностите на учениците като очаквани резултати от обучението.

5. Учебните програми по учебния предмет Чужд език в двата гимназиални етапа на средното образование се утвърждават по нива на компетентност в съответствие с Общата европейска езикова рамка.

6. Разширената подготовка обхваща компетентности, които развиват и усъвършенстват отделни компетентности от общеобразователната подготовка.

7. Разширената подготовка се придобива чрез изучаване на общеобразователни учебни предмети, предвидени за изучаване в процеса на училищното образование, както и на учебни предмети по чл. 76, ал. 1, 3, 4 и 5 от ЗПУО.

8. Учебните предмети, чрез които се придобива разширената подготовка в ПГ по транспорт - Русе се определят с училищния учебен план, в зависимост от интересите на учениците и възможностите на училището.

9. Съдържанието на разширената подготовка по съответния учебен предмет за съответния клас, с изключение на учебните предмети по чл. 76, ал. 1, 2, 3 и 4 от ЗПУО, се определя с учебни програми, утвърдени от директора на училището.

10. Допълнителната подготовка обхваща компетентности, отговарящи на интересите на учениците и подкрепящи развитието на заложбите им.

11. Учебните предмети, модулите и дейностите, чрез които се придобива допълнителната подготовка, се предлагат от училището в зависимост от възможностите му, избират се от учениците според интересите им и се определят с училищните учебни планове.

12. Съдържанието на допълнителната подготовка, с изключение на учебните предмети по чл. 76, ал. 1, 2, 3 и 4 от ЗПУО, се определя в учебни програми, утвърдени от директора на училището.

Чл. 13. (1) Професионалната подготовка обхваща компетентности, необходими за придобиване на професионална квалификация, както и за придобиване на правоспособност за професии, упражняването на които изисква такава, включително за упражняване на регулирани професии.

(2) Професионалната подготовка осигурява постигането на държавния образователен стандарт за придобиването на квалификация по професия в двата гимназиални етапа на средната степен на образование.

(3) Професионалната подготовка за всяка професия включва обучение по теория и практика на професията и е: обща, отраслова, специфична и разширена - за приетите за обучение ученици след завършено основно образование в VII клас.

(4) Целите, съдържанието и характеристиките на видовете професионална подготовка се определят в Закона за професионалното образование и обучение.

(5) Практическото обучение се организира като учебна и производствена практика.

(6) Практическото обучение се провежда в:

1. учебните работилници на училището;
2. предприятията на юридически и физически лица;

(7) За провеждане на практическо обучение в местата по ал. 6, т. 2, гимназията сключва договори.

(8) Местата за провеждане на практическото обучение по ал. 6, т. 2, трябва да отговарят на:

1. ДОС за придобиване на квалификация по професии;
2. изискванията за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд.

(9) Учениците задължително се инструктират от учителя, отговарящ за съответната група, преди провеждане на практическото обучение.

(10) Извеждането на учениците извън училище за практическо обучение се разрешава от директора след предварително писмено уведомяване от учителя-ръководител на обучението.

(11) Един учебен час по учебна практика е с продължителност 45 минути и се провеждат в учебни работилници и във фирми партньори, съгласно склучени договори; ако занятията са с продължителност 2 учебни часа, практиката се провежда без почивка между учебните часове. При практически занятия с продължителност от 3, 4 и 5 часа, учениците ползват 20 минути почивка след второто занятие/час. При 6-часова учебна практика- 20 минути почивка след третия час.

(12) Производствената практика:

1. Организира се и се провежда по график, утвърден от директора на училището, в зависимост от конкретните условия и възможностите за организирането ѝ и в съответствие с чл. 29, 30 и 31 от ЗПОО и според работното време на фирмите.

2. Времето за провеждане на производствената практика е учебно време. Учебните часове по производствена практика са с продължителност 60 минути и се провеждат във фирми партньори, съгласно склучени договори.

3. Практическото обучение в реална работна среда на учениците от 11 и 12 клас се провежда през цялата учебна година по график за разпределение на учебното време, но не по-малко от 2 дни в седмицата за 11 клас и 3 дни в седмицата за 12 клас.

4. Задължителна е за всички ученици от всички форми на обучение.

5. Провежда се по учебни програми, съобразени с конкретните условия, утвърдени от директора на училището. В учебната програма се описват критериите за оценяване. Учебните програми могат да се съгласуват с представители на фирмите, в които се провежда обучението.

6. Часовете за производствена практика се възлагат само на учители по теория и/или по практика на професията и специалността.

7. Учителят, на когото са възложени часовете за производствена практика, отразява отсъствията на ученика в дневника на класа.

8. Производствената практика се оценява с цифрова оценка, която се нанася в дневника на класа, в личния картон и ученическата книжка на ученика.

9. Ученик, получил оценка Слаб (2) по производствена практика, я провежда отново при условия и по ред, определени от директора и при спазване разпоредбите на Наредба № 11/01.09.2016 г. за оценяване на резултатите от обучението на учениците или на ДОС за оценяване на резултатите от обучението на учениците.

10. За ученици, чиито отсъствия не позволяват оформяне на оценка по производствена практика, се прилага чл. 23, ал. 6 от ДОС за оценяване на резултатите от обучението на учениците.

11. За случаите по т. 10 и т. 11, преди провеждане на изпитите, учениците повторно провеждат производствената практика по график, утвърден със заповед на директора.

УЧЕБЕН ПЛАН

Чл. 14. (1) Обучението в ПГ по транспорт - Русе се осъществява по типови учебни планове по специалности от професии за професионална подготовка, утвърдени от

министърът на образованието и науката - след съгласуване по компетентност с представители на работодателите, разработени въз основа на рамков учебен план по чл. 91, ал. 2 от ЗПУО.

(2) Типовият учебен план по ал. 1 определя учебните предмети или модули от отрасловата и специфичната професионална подготовка и броя на учебните часове, определени за тяхното изучаване по класове, етапи и степени.

Чл. 15. (1) Извън часовете по чл. 87, ал. 2 и 3 от ЗПУО в учебния план се включва за всеки клас, за всяка учебна седмица и по един учебен час за организиране и провеждане на спортни дейности, утвърдени от министъра на образованието и науката по предложение на министъра на младежта и спорта, както и по един учебен час на класа, извън броя на задължителните учебни часове.

(2) Частът на класа се използва за последователно развитие на класа, за гражданско, здравно, екологично и интеркультурно образование, за патриотично възпитание и за изграждане на гражданска компетентност, включително чрез ученическото самоуправление.

(3) Организирането и провеждането на спортни дейности по ал. 1 се осъществява от педагогически специалисти в областта на физическото възпитание и спорта с професионална квалификация „учител“ или „треньор“ по даден вид спорт.

(4) Обучението и дейностите по ал. 1 може да се осъществяват в блок от часове в зависимост от проблематиката и от потребностите на учениците от паралелката.

Чл. 16. (1) Въз основа на типовия учебен план за всяка професия и специалност ПГ по транспорт - Русе разработва училищен учебен план съобразно интересите на учениците и възможностите си.

(2) Училищният учебен план съдържа седмичния брой часове по учебни предмети.

(3) Училищният учебен план се утвърждава по паралелки за всяка учебна година

(4) Училищният учебен план се приема от педагогическия съвет и се утвърждава със заповед на директора, като не може да се променя през учебната година.

Чл. 17. За учениците с изявени дарби, които се обучават в дневна или в дуална система на обучение, при необходимост се разработка индивидуален учебен план въз основа на училищния учебен план.

ОРГАНИЗАЦИОННИ ФОРМИ

Чл. 18. Организационните форми при обучението в ПГ по транспорт - Русе са съгласно регламентираните с чл. 98 - чл. 100 от ЗПУО.

Чл. 19. (1) В ПГ по транспорт - Русе в рамките на обучението се организира и индивидуално обучение по управление на МПС за придобиване на правоспособност за управление на МПС.

(2) Индивидуално обучение по управление на МПС за придобиване на правоспособност за управление на МПС може да се организира срещу заплащане и извън учебния план.

Чл. 20. В училището могат да се организират сборни групи за дейности по проекти, свързани с развитието на интересите, способностите и потребностите на учениците в

областта на спорта, науката, техниката, технологиите, изкуствата и отдыха и за обучение във връзка с недопускане на прояви на дискриминация. Групите могат да се формират от ученици от различни класове.

УЧЕБНО И НЕУЧЕБНО ВРЕМЕ

Чл. 21. (1) Разпределението на учебното време в училищата, в т.ч. и в ПГ по транспорт - Русе се осъществява съгласно чл. 101 - чл. 105 от ЗПУО, разпоредбите на държавния образователен стандарт за организацията на дейностите в училищното образование и съгласно заповед на Министъра на образованието и науката;

(2) Учебни дни може да се определят за неучебни или неучебни дни - за учебни, със заповед на министъра на образованието и науката.

(3) В случай на разместване на почивните дни през годината на основание чл. 154, ал. 2 от Кодекса на труда обявените почивни дни са неучебни за учениците, съответно обявените работни дни са учебни, освен когато учениците са във ваканция.

(4) Директорът на ПГ по транспорт - Русе след решение на педагогическия съвет може да обявява до три учебни дни в една учебна година за неучебни, но присъствени, за което уведомява началника на регионалното управление на образованието.

(5) Неучебни са и дните, в които образователният процес в училището е временно преустановен по задължително предписание на компетентен орган, определен с нормативен акт.

Чл. 22. (1) В ПГ по транспорт - Русе" е организиран едносменен режим на обучение.

(2) В началото на учебната година директорът на училището утвърждава със заповед графика на учебните часове. Началото на учебните часове е съгласно дневното разписание на часовете за съответния срок.

Чл. 23. (1) Седмичното разписание на учебните часове за всеки учебен срок се разработва от училищна комисия в съответствие с изискванията на Наредба на министъра на здравеопазването, съобразно психофизическите особености и възможностите на учениците и се утвърждава от директора на училището след съгласуване с РЗИ.

(2) Съставът на комисията за изготвяне на седмичното разписание се определя със заповед на директора.

ФОРМИ НА ОБУЧЕНИЕ

Чл. 24. (1) ПГ по транспорт - Русе може да организира:

1. дневна форма на обучение;
2. обучение чрез работа/ дуална форма на обучение;
3. самостоятелна форма на обучение;
4. индивидуална форма на обучение;

5. Може да се разкрият и други форми на обучение, в зависимост от нуждите и условията с решение на ПС.

6. Курсове за професионална квалификация срещу заплащане, в т.ч. и за лица, завършили средно образование - за придобиване на II и/или III степен на професионална квалификация;

7. Валидиране на професионални знания, умения и компетентности, придобити чрез неформално обучение или самостоятелно учене в съответствие с разпоредбите на Наредба № 2/13.11.2014 г. за условията и реда за валидиране на професионални знания, умения и компетентности.

(2) В съответствие с разпоредбите на чл. 107 на ЗПУО формата на обучение се избира от ученика при условията на чл. 12, ал. 2 на ЗПУО и при спазване изискванията на ЗПУО. За записването си в избрана форма на обучение в съответния клас учениците подават писмено заявление, което се завежда в дневника за входяща и изходяща кореспонденция, не по-късно от 14 септември.

Чл. 25. Дневна форма на обучение и обучение чрез работа /дуална форма на обучение/ са присъствена форма на обучение.

Чл. 26. (1) Самостоятелна форма на обучение - при условия и по ред, уредени с чл. 112 от ЗПУО - неприсъствена форма на обучение, при която учениците се подготвят самостоятелно и полагат изпити за определяне на годишни оценки по учебните предмети от училищния учебен план

(2) При самостоятелна форма на обучение се прилага избор на дисциплини от ученика от утвърден училищен учебен план, по които същият полага изпити.

(3) Самостоятелната форма на обучение за учениците от ПГ по транспорт - Русе се организира в четири последователни изпитни сесии през годината - две редовни - през м. декември и м. април и две поправителни - м. юли и м. септември за VIII - XI клас и м. май и м. юли - за XII клас.

(4) Редовните изпитни сесии за учениците по чл. 112, ал. 2, т. 2 от ЗПУО се организират в края на всеки учебен срок, а двете поправителни са през м. юли и м. септември за VIII – XI клас или м. май и м. юли - за XII клас.

(5) За учениците по чл. 112, ал. 2, т. 2 от ЗПУО в съответствие с чл. 112, ал. 7 от ЗПУО експертната комисия към регионалното управление на образованието, в която се включва и представител на Агенцията за социално подпомагане, осъществява контрол на всеки учебен срок на организацията и начина на провеждане на изпитните сесии и на резултатите от тях.

(6) Учениците по чл. 112, ал. 2, т. 2 от ЗПУО, които не са положили успешно в рамките на една редовна сесия два и повече изпита за определяне на годишна оценка по учебните предмети от училищния учебен план, продължават обучението си при спазване на изискванията на ЗПУО в друга форма на обучение, препоръчана от екипа за подкрепа за личностно развитие

(7) За предметите, по които ще полагат изпити през съответната изпитна сесия, учениците подават заявление по образец на училището.

(8) Условията и редът за организиране на обучението и провеждане на изпитите се определят със заповед на директора на училището.

Чл. 27. Обучението чрез работа (дуалната система на обучение) е специфична форма на обучение, при която професионалната квалификация се придобива чрез:

1. практическо обучение в реална работна среда;

2. обучение в професионална гимназия.

Чл. 28. Обучението чрез работа (дуалната система на обучение) може да се организира от ПГ по транспорт - Русе въз основа на партньорство с един или няколко работодатели.

Чл. 29. (1) Организацията на обучението както и условията и редът за преминаване от една форма на обучение в друга се уреждат с държавния образователен стандарт за организацията на дейностите в училищното образование, а обучението чрез работа (дуалната система на обучение) се организира и осъществява при условия и по ред, определени в Закона за професионалното образование и обучение.

(2) Оценяването в различните форми на обучение се извършва при условията и по реда на Наредба № 11/01.09.2016 г. (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от учебната 2021 - 2022 г. Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 11 от 1.09.2016 г. за оценяване на резултатите от обучението на учениците (ДВ, бр. 74 от 2016 г.) В сила от 01.09.2023 г. Издадена от министъра на образованието и науката Обн. ДВ. бр.75 от 1 септември 2023 г.) за оценяване на резултатите от обучението на учениците или на държавния образователен стандарт за оценяването на резултатите от обучението на учениците.

Чл. 30. Курсове за професионална квалификация - при условия и по ред, уредени с чл. 16, 17 и 26 от ЗПОО, платено обучение, в т.ч. и за лица, завършили средно образование - за придобиване на II и/или III степен на професионална квалификация.

ОБУЧЕНИЕ ПО УПРАВЛЕНИЕ НА МПС

Чл. 31. (1) Обучението по управление на МПС се провежда съгласно действащата учебна документация за обучение на кандидати за придобиване на правоспособност за управление на МПС категория „В” при спазването на определените изисквания и условия, предвидени в Закона за движение по пътищата, Стандарт за обучение на кандидати за придобиване на правоспособност за управление на МПС от категория „В”, Учебен план за обучение на кандидати за придобиване на правоспособност за управление на МПС от категория „В”, Модул В/ТО-1 – теоретично обучение „Безопасност на движението по пътищата”, Модул В/ТО-2 – теоретично обучение „Общо устройство на МПС”, Модул В/ПО – практическо обучение „Управление на МПС”.

(2) Обучението на кандидатите за придобиване на правоспособност за управление на МПС от категория „В” е изградено на модулен принцип.

(3) Обучението е теоретично и практическо. 1. Теоретичното обучение включва Модул ТО-1 „Безопасност на движението по пътищата” и Модул ТО-2 „Общо устройство на МПС”. 2. Practическото обучение включва Модул „Управление на МПС”, който се провежда съгласно изискванията на Наредба № 37 от 2002 година на МТС за условията и реда за обучението на кандидатите за придобиване правоспособност за управление на МПС и условията и реда за издаване разрешение за тяхното обучение. По време на практическото обучение, кандидатът може да положен междинен изпит за определяне на ефективността на обучението.

(4) Ученикът се допуска до обучение по управление на МПС, когато няма наложени наказания с решение на Педагогическия съвет. Списъкът с групите на допуснатите до управление на МПС ученици се съставя от класния ръководител, като се има предвид

успеха по предмета БДП, навършени години и добро поведение. Списъкът се съгласува на заседание на Педагогическия съвет.

(5) Списъкът на учениците, които ще обучават по предмета Безопасно движение по пътищата и управление на МПС се отразява в електронния регистър на ИА „АА“ в началото на учебната година след завършен първи гимназиален етап на средно образование.

(6) Не се разрешава промяна в разпределението на учениците през учебната година.

(7) Задължителната документация, използвана при обучението по МПС включва: Електронен регистър на кандидатите за придобиване на правоспособност, график според седмичното разписание на часовете по БДП, седмичен план-график по управление на учебно МПС, тетрадка-дневник за отчитане на часовете по кормилна практика за всеки ученик по дати и теми/заверени с подписа на учителя по управление на учебно МПС/ от годишното разпределение на учебния материал по предмета „Управление на моторно превозно средство“, учебен картон. За обучение на външни курсисти - Учебен дневник за теоретично обучение, Месечен график на занятията в кабинета по теоретично обучение, Учебен картон на кандидата.

(8) Преди започване на обучението, на всеки кандидат за придобиване на правоспособност се издава учебен картон.

(9) Часовете по управление на МПС се отразяват в тетрадка-дневник и учебния картон.

(10) Отсъствията на учениците от кормилни часове се отразяват в тетрадка-дневник на класа.

(11) При отсъствие на ученик по уважителни причини пропуснатите часове се вземат допълнително по утвърден график. При две отсъствия по неуважителни причини ученикът преминава на последно място в групата по управление на МПС.

(12) При теоретичното обучение преподавателят отразява в Дневника на класа, присъствието или отсъствието на всеки от обучаваните ученици по теоретично обучение , / За обучение на външни курсисти в Учебен дневник за теоретично обучение/.

(13) Натоварването на преподавателя по управление на МПС не може да бъде повече от 10 учебни часа на денонощие, което се удостоверява с график в годишното разпределение.

(14) Преподадени първите седем теми от учебното съдържание по Модул ТО-1 „Безопасност на движението по пътищата“ и учебното съдържание на Модул ТО-2 - „Общо устройство на МПС“ се удостоверява в Учебния картон.

(15) Обучението по Модул ПО „Управление на МПС“ е само индивидуално и не може да надвишава 2 учебни часа на денонощие.

(16) Теоретичното обучение не може да надвишава 6 учебни часа за денонощие.

(17) Продължителността на учебните часове е както следва:

1. За теоретично обучение – 45 мин.
2. За практическо обучение – 50 мин.

(18) От определената продължителност на учебния час за практическо обучение до 10 мин. се използват за встъпителен /уведен/ и за заключителен инструктаж. Преди

започване на часа ученика/курсиста се инструктира и полага подпись в книга за ежедневен инструктаж.

(19) Между 18 и 22 учебен час от практическото обучение може да се полага междинен практически изпит по преценка на ръководителя на учебния център. Резултатът се нанася в учебния картон на ученика.

(20) След преминаване на теоретичното обучение, кандидатът полага вътрешен изпит.

(21) След преминаване на задължителния минимум от учебни часове за практическо обучение, кандидатът полага вътрешен изпит .

(22) Когато оценката от първия вътрешен практически изпит/и изпита пред органите на ИА „АА“/ е отрицателна, кандидатът преминава допълнително обучение и полага втори вътрешен изпит. Когато оценката и от втория е отрицателна, на кандидата се препоръчва допълнително обучение. Когато оценката от практическия изпит пред органите на ИА „АА“ е отрицателна кандидатът преминава допълнително обучение в размер на 4/четири/ учебни часа.

(23) Допълнителното обучение се заплаща от кандидата и директорът определя кой учител ще проведе допълнителното обучение.

(24) Когато кандидатът не желае да премине допълнително обучение, той вписва това като забележка в учебния картон и се подписва.

(25) Вътрешните изпити се полагат в учебния център, в който ученикът е завършил обучението си /ПГ по транспорт-Русе/.

(26) На учениците по „Управление на МПС“ се оформя само годишна оценка въз основа най-малко на три текущи оценки.

(27) Текущ контрол, междинни изпити и вътрешни изпити се провеждат съгласно Стандарт за обучение на кандидати за придобиване на правоспособност за управление на МПС от категория „В“.

(28) Текущият контрол се провежда от преподавателя в процеса на обучението.

(29) Междинният изпит и вътрешните изпити се провеждат от ръководителя на учебния център или определен от него учител. За практическите изпити това не може да бъде учителя обучавал кандидата.

(30) Вътрешният теоретичен изпит се провежда с тест, съгласно Наредба № 38 от 2004 година за условията и реда за провеждането на изпити на кандидатите за придобиване на правоспособност за управление на МПС и ред за провеждане на проверочните изпити на МТС. Резултатите се отразяват в Учебния картон. Изпитният тест се съхранява за срок от две години. Теста може да бъде и в електронен вариант като разпечатката е от електронния регистър на ИА „АА“. За всеки ученик се осигурява:

1. работно място със съответната документация (изпитни тестове на хартиен или на електронен носител);

2. дават се указания за решаването на изпитните тестове и критерии за оценяване;

(31) До вътрешния практически изпит се допускат само кандидатите, издържали успешно вътрешния теоретичен изпит. Резултатът от проведените вътрешен изпит се отразява в Учебния картон.

- (32)** Учебният център за обучение на водачи на МПС при ПГ по транспорт организира теоретично и практическо обучение на кандидати за придобиване на правоспособност за управление на МПС и външни лица според учебната документация.
- (33)** Учебният картон на кандидата и /Учебният дневник за теоретично обучение на външни курсисти/ се съхраняват две години.
- (34)** Задължения на ученика за учебна практика по управление на автомобила:
1. да се яви 10 минути преди началото на учебния час;
  2. да носи със себе си учебен картон, лична карта и работни дрехи.
- (35)** Не се допуска ученика за учебна практика по управление на автомобила:
1. ако е употребил алкохол или друго упойващо средство;
  2. ако не е в добро физическо и психическо състояние;
  3. ако има неадекватно поведение.
- (36)** БЧК - обучението се провежда след представяне на заповед със списък на учениците, изготвен от училището;
- (37)** След успешно положен изпит пред ИА „АА“ всеки ученик е длъжен да представи необходимите документи за получаване на Свидетелство за управление на МПС в КАТ по местожителство:
- копие и оригинал от свидетелство за основно образование/заверено копие със свеж печат/;
  - медицинско свидетелство;
  - лична карта;
  - документ за проведено обучение в БЧК.

ОЦЕНЯВАНЕ НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ОБУЧЕНИЕТО НА УЧЕНИЦИТЕ

Чл. 32. Знанията и уменията на учениците от ПГ по транспорт - Русе се оценяват при условия и по ред, регламентирани с чл. 117 - 121 от ЗПУО, съгласно § 7 от ПЗР на Наредба № 11/01.09.2016 г. (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от учебната 2021 - 2022 г. Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 11 от 1.09.2016 г.(ДВ, бр. 74 от 2016 г.) В сила от 01.09.2023 г. Издадена от министъра на образованието и науката Обн. ДВ. бр.75 от 1 септември 2023 г.) за оценяване на резултатите от обучението на учениците.

Чл. 33. Видовете изпити в ПГ по транспорт - Русе, организацията и провеждането им са в съответствие с разпоредбите на чл. 118, ал. 6 от ЗПУО и Наредба № 11/01.09.2016 г. (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2021 г., в сила от учебната 2021 - 2022 г.) за оценяване на резултатите от обучението на учениците.

Чл. 34. (1) По учебния предмет Физическо възпитание и спорт учениците имат право да бъдат освободени, за да се изключат заболявания, за които е противопоказано упражняване на физическо възпитание и спорт. Видът на заболяването и заключението за освобождаване се определят с:

1. Медицинско удостоверение, издадено от личния или лекуващия лекар със срок за „допускане“ или „недопускане“ да се упражнява спортна дейност. Извършеният преглед се вписва в медицинската документация, издавана от лечебното заведение. При наличие на медицински документ за краткотрайно недопускане за упражняване на

спортна дейност, присъствието на ученика се контролира от учителя по физическо възпитание и спорт.

2. Протокол от лекарска консултивна комисия (ЛКК) по профила на заболяването.

3. Районна експертна лекарска консултивна комисия (РЕЛКК), която има предназначение да определя инвалидността на деца до 16 години и/или от ЛКК ако ученикът е освидетелстван вече от РЕЛКК по друг повод.

(2) За освобождаване от предмета Физическо възпитание и спорт ученикът и родителят подават в канцеларията на ПГ по транспорт - Русе молба-декларация по образец на училището.

(3) В случаите по ал. 1, т. 1, 2 и 3, на ученици, освободени по здравословни причини от предмета „Физическо възпитание и спорт“ в задължителната училищна документация се записва текст „освободен“.

(4) На учениците, освободени по ал. 1, т. 1, 2 и 3, не се оформя срочна оценка, ако продължителността на освобождаването от учебните часове е за период, който не позволява поставянето на задължителния брой текущи оценки по учебния предмет.

(5) Годишната оценка за учениците, които са освободени за един учебен срок, се формира от срочната оценка за учебния срок, през който е изучаван учебния предмет.

(6) В случаите когато не е формирана годишна оценка за един или повече класове на гимназиалния етап, окончателната оценка по учебния предмет е:

1. годишната оценка по учебния предмет - когато предметът е изучаван само в един от класовете на етапа;

2. средноаритметичната (с точност до 0,01) от формиряните годишни оценки за гимназиалния етап.

(7) Въз основа на представените медицински документи Директорът утвърждава със заповед списък на учениците, освободени по здравословни причини по учебния предмет Физическо възпитание и спорт за учебен срок и/или учебна година и определя как освободените ученици ще упътняват времето, определено за този час.

(8) Класният ръководител запознава срещу подпись ученика със заповедта по ал. 8 и уведомява родителите лично срещу подпись или с писмо с обратна разписка.

Чл. 35. (1) Срочна оценка по учебен предмет не се формира без наличието на минималния брой текущи изпитвания по чл. 12, ал. 1 на Наредба № 11/01.09.2016 (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2021г., в сила от учебната 2021 - 2022 г. В сила от 01.09.2023 г. Издадена от министъра на образованието и науката Обн. ДВ. бр.75 от 1 септември) за оценяване на резултатите от обучението на учениците поради отсъствие на ученика в повече от 25 % от часовете по учебния предмет в съответния вид училищна подготовка. В този случай ученикът полага изпит за определяне на срочна оценка по чл. 7, ал. 3, т. 2 Наредбата за оценяване на резултатите от обучението на учениците.

(2) Не се оформя срочна оценка по учебния предмет физическо възпитание и спорт за ученици, освободени по здравословни причини от изучаването му, ако продължителността на освобождаването не позволява осъществяването на минималния задължителен брой текущи изпитвания по чл. 12, ал. 1. В този случай срещу учебния предмет в училищната документация се записва „освободен“.

ЗАВЪРШВАНЕ НА КЛАС И СТЕПЕН НА ОБРАЗОВАНИЕ

Чл. 36. (1) Учениците завършват успешно клас, ако по всички учебни предмети или модули, предвидени в училищния учебен план в задължителната и професионалната подготовка за съответния клас имат годишна оценка най-малко среден (3).

(2) Ученици, които имат годишна оценка слаб (2) по учебни предмети или модули от задължителната или професионалната подготовка/ общообразователната, разширената, професионалната и допълнителната подготовка, полагат изпити за промяна на оценката по съответния учебен предмет или модул при условия и по ред, определени с държавния образователен стандарт за оценяването на резултатите от обучението на учениците, но на не повече от две редовни поправителни сесии през учебната година - през м. юли и м. септември за VIII - XI клас и м. май и м. юли - за XII клас.

(3) Учениците, независимо от формата си на обучение, които по здравословни причини, удостоверени с медицински документ, не са се явили на поправителни изпити в сесиите по ал. 2, могат да се явят на допълнителна поправителна сесия по ред, определен със заповед на директора на училището, но не по-късно от 10 октомври.

(4) Учениците, независимо от формата си на обучение, които след сесиите по ал. 2 имат до две слаби оценки, могат да се явят на допълнителна поправителна сесия по ред, определен със заповед на директора на училището, издадена въз основа на заповед на Министъра на образованието и науката, но не по-късно от 10 октомври.

(5) Ученици, които имат оценка слаб (2) по учебен предмет или модул от задължителната или професионалната подготовка /общообразователната, разширената, професионалната и допълнителната подготовка/ на редовните и/или на допълнителната поправителни сесии или не са се явили на поправителните изпити, повтарят класа.

(6) Ученици, които се обучават в самостоятелна форма на обучение, при повтарянето на класа се явяват на изпити само по учебните предмети, по които нямат оценка, не са се явили на изпити за промяна на оценка през поправителните сесии и/или имат оценка Слаб (2)

(7) Учениците от последния гимназиален клас, които имат оценка Слаб (2) по един или няколко учебни предмета или модула от задължителната или професионалната подготовка на редовните и/или на допълнителната поправителни сесии, не са се явили или не са положили успешно изпити за промяна на оценката, не повтарят класа. Те могат да се явяват на изпити за промяна на оценката без ограничения на броя изпитни сесии при условия и по ред, определени с държавния образователен стандарт за оценяване на резултатите от обучението на учениците.

Чл. 37. В ПГ по транспорт - Русе е изградена система за работа със застрашени от отпадане ученици и за подготовка за полагане на ДЗИ и ДКИ, която включва:

1. индивидуални програми за психологическо и педагогическо въздействие;

2. допълнителна учебно-помощна работа по време на учебните занятия, консултации, извънкласна и извънучилищна дейност в зависимост от образователните потребности на всеки ученик;

3. Дейности и мерки за професионално насочване и формиране на интерес.

Чл. 38. Отчетността на работата с учениците по чл. 37 предвижда периодично (ежемесечно) актуализиране на информацията за успеха и дисциплината им и планиране на дейности за преодоляване опасността от отпадане от училище и компенсаторна подготовка.

Чл. 39. (1) Ученици, обучавани в ПГ по транспорт - Русе, завършват етап и/или степен на образование съгласно разпоредбите на чл. 131 - чл. 140 от ЗПУО или чл. 24 и чл. 25 на ЗНП.

(2) Учениците не може да повтарят успешно завършен клас и повторно да придобиват образование от една и съща степен, освен в случаите, предвидени в нормативен акт.

СЪДЪРЖАНИЕ НА ДОКУМЕНТИТЕ ЗА ЗАВЪРШЕН КЛАС, ЗА СТЕПЕН НА ОБРАЗОВАНИЕ И ЗА ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ

Чл. 40. В съответствие с държавния образователен стандарт за информацията и документите, в ПГ по транспорт - Русе се водят и издават документи, регламентирани с Наредба № 8 от 11.08.2016 г. (изм. ДВ, бр. 65 от 2022 г., в сила от учебната 2022/2023 година) за информацията и документите за системата на предучилищното и училищното образование. Държавният образователен стандарт определя реда и условията за водене на националната електронна информационна система за предучилищното и училищното образование /НЕИСПУО/.

Чл. 41. Съгласно цитираната по-горе Наредба, МОН организира воденето на НЕИСПУО и поддържането на електронен архив на информацията и документите в електронен формат в системата на предучилищното и училищно образование, който се организира чрез електронни информационни модули и регистри в НЕИСПУО.

Чл. 42. ПГ по транспорт - Русе издава на учениците документи за преместване, завършен клас, степен на образование и професионална квалификация и др., определени с държавния образователен стандарт за информацията и документите, както следва:

- 1) удостоверение за преместване;
- 2) удостоверение за завършен клас;
- 3) удостоверение за завършен гимназиален етап;
- 4) приложение към удостоверение за завършен гимназиален етап (за обучение по модули/учебни предмети);
- 5) диплома за средно образование;
- 6) приложение към дипломата за средно образование (за обучение по модули/учебни предмети);
- 7) свидетелство за професионална квалификация;
- 8) приложение към свидетелство за професионална квалификация (за обучение по модули/учебни предмети)
- 9) свидетелство за валидиране на професионална квалификация;
- 10) удостоверение за професионално обучение;
- 11) удостоверение за валидиране на професионална квалификация по част от професията;

- 12) свидетелство за правоспособност;
- 13) дубликат на удостоверение за завършен гимназиален етап;
- 14) дубликат на диплома;
- 15) дубликат на свидетелство за професионална квалификация;
- 16) дубликат на свидетелство за валидиране на професионална квалификация;
- 17) дубликат на свидетелство за основно образование;
- 18) справка за успех по години и хорариум учебни часове.

Чл. 43. (1) Данните за издаване на документите по чл. 42 се подготвят за въвеждане от класния ръководител на паралелката. В случаите, при които с класния ръководител са прекратени трудови правоотношения, документите се подготвят от класния ръководител за годината на паралелката със същата или сродна специалност за съответния клас.

(2) Документите по чл. 42, ал. 1 и ал. 2 за ученици в дневна форма на обучение се издават след подаване на заявление, подписано от родителя на ученика, а за документите по чл. 43, ал. 1 - и при спазване на разпоредбите на чл. 108 на Наредба № 10/01.09.2016 г. за организация на дейностите в училищното образование.

(3) За издаване на документите по чл. 42, ал. 13, 14, 15, 16, 17 и 18, притежателят на оригиналния документ прилага към заявлението си попълнена декларация за удостоверяване на верността на обстоятелствата, наложили издаването на дубликата, и изрезка на обява в регионален или национален ежедневник, съдържаща съобщение за обявяване на оригиналния документ за невалиден.

Чл. 44. В сила от учебната 2022/2023 година, всеки документ се въвежда в НЕИСПУО като сканирано изображение с основни данни за:

- институцията, издала документа, притежателя на документа, обучението и резултати от него, данните на документа;
- въвеждането и подаването на данни и документи в НЕИСПУО се извършва с квалифициран електронен подпис, издаден съгласно изискванията;
- след приключване на учебната година информацията за съответната учебна година се архивира и съхранява:

1. В НЕИСПУО- документите, които са с номенклатурен номер и за тях има електронен раздел;

2. В институцията- документите, освободени от графичен дизайн.

Информацията се съхранява в НЕИСПУО и в институциите при спазване на посочените срокове в Наредба 8. Съгласно чл. 11 от Наредба 8, ползването на информацията в НЕИСПУО се осъществява чрез служебен или публичен достъп.

ПЛАН-ПРИЕМ, ПОСТЪПВАНЕ И ПРЕМЕСТВАНЕ НА УЧЕНИЦИ

Чл. 45. В ПГ по транспорт - Русе се приемат за обучение ученици, съгласно утвърдения държавен план-прием и в съответствие с разпоредбите на чл. 142 - чл. 145 от ЗПУО при условията и по реда, определени с държавния образователен стандарт за организацията на дейностите в училищното образование и при спазване на държавния образователен стандарт за физическата среда и информационното и библиотечното осигуряване на

детските градини, училищата и центровете за подкрепа за личностно развитие, както следва:

(1) Съгласно чл. 145, ал. 2 от ЗПУО - въз основа на резултатите от националното външно оценяване - за приемане на учениците в VIII клас.

(2) През учебната година или след успешно завършен клас - преместени от други училища, по семейни, социални, здравословни и други причини - по реда на чл. 147 от ЗПУО и чл. 106 на държавния образователен стандарт за организацията на дейностите в училищното образование.

Чл. 46. Приетите ученици се записват, като подават следните документи:

(1) Приетите в VIII клас ученици подават при записване:

1. Заявление до директора по образец на училището.
2. Оригинал на свидетелството за завършено основно образование.
3. Служебна бележка за резултатите от изпитите чрез тест след завършен VII-ми клас.
4. Оригинал на медицинско свидетелство, издадено от лекуващия лекар на ученика.

(2) Приетите по реда на чл. 45, ал. 2 от настоящия правилник ученици подават при записване:

1. Заявление до директора по образец на училището.
2. Удостоверение за преместване.

(3) Оригиналите на документите за записване по ал. 1, т. 2 се връщат срещу подпис на притежателя в началото на втората учебна година от обучението му в ПГ по транспорт - Русе.

(4) Преди изтичане на срока по ал. 3 оригиналите на документите за записване могат да бъдат получени от притежателя след подаване на заявление за прекратяване на обучението в ПГ по транспорт - Русе, подписано от родител/ настойник на ученика.

Чл. 47. (1) В ПГ по транспорт - Русе могат да се приемат за обучение и чужди граждани при условия и по реда на чл. 45 от този правилник и в съответствие с разпоредбите на чл. 9 на ЗПУО.

(2) Съгласно разпоредбите на чл. 9, ал. 5 от ЗПУО, размерът на средствата, които заплащат обучаващите се в ПГ по транспорт - Русе чужди граждани се определя с тарифа, одобрена от Министерския съвет. Средствата се използват за нуждите на учебния процес в гимназията.

Чл. 48. (1) Предложението за държавен план-прием се изготвя ежегодно въз основа на критерии, определени на основата на:

1. Анализ на изпълнението на план-приема за предходната година.
2. Анализ на проучване за интересите на завършащите основно образование.
3. Анализ на проучване за потребностите от специалисти на местната икономика.
4. Условия за обучение в училището и обезпеченост с педагогически кадри.

(2) Предложението за държавен план-прием се изготвя от директора на училището при условията и по реда на държавния образователен стандарт за организацията на дейностите в училищното образование и при спазване на държавния образователен стандарт за физическата среда и информационното и библиотечното осигуряване на детските градини, училищата и центровете за подкрепа за личностно развитие и

съгласно Списъка на професиите и специалностите, по които се приемат ученици в професионалните училища, утвърден със заповед на министъра на образованието и науката.

(3) На заседание ПС взема решение за определяне начина за приемане на ученици в училището, балообразуващите предмети и образуване на бала при спазване изискванията на нормативните актове.

Чл. 49. (1) Условията и редът за преместване на учениците се определят с държавния образователен стандарт за организацията на дейностите в училищното образование.

(2) При преместването си учениците от VIII до X клас включително полагат приравнителни изпити, когато училищните учебни планове на приемащото училище и училището, от което ученикът се премества, са разработени въз основа на различни рамкови или типови учебни планове. Преместване не се допуска на ученици от XI и XII клас, когато са от друго направление.

(3) В случаите на желание на родителите детето им да бъде отписано от училище поради семейни причини, заминаване в чужбина и др., същите подават заявление до директора с посочване на причините.

РАЗДЕЛ III

ПРИЗНАВАНЕ, ПРИРАВНЯВАНЕ И ВАЛИДИРАНЕ НА РЕЗУЛТАТИ ОТ УЧЕНЕТО

Чл. 50. (1) При условията и по реда на глава осма от ЗПУО, ПГ по транспорт - Русе може да се валидира компетентности, необходими за придобиване на професионална квалификация по професиите и специалностите, по които в гимназията се осъществява обучение.

(2) Валидиранието по ал. 1 се извършва при условията и по реда на Закона за професионалното образование и обучение.

Чл. 51. (1) Съгласно разпоредбите на чл. 170 от ЗПУО, ПГ по транспорт - Русе може да организира и провежда курсове за подготовка за валидирание на професионални компетентности по професиите и специалностите, по които в гимназията се осъществява обучение за лица, навършили 16 години.

(2) Обучението и завършването на курса по ал. 1 се извършва при условията и по реда на Закона за професионалното образование и обучение.

Чл. 52. (1) Съответствието на компетентностите с изискванията за професионална квалификация се удостоверява със следните документи:

1. свидетелство за валидирание на професионална квалификация;
2. удостоверение за валидирание на професионална квалификация по част от професия.

(2) Съдържанието и редът за издаване на документите по ал. 1 се определят с държавния образователен стандарт за информацията и документите.

РАЗДЕЛ IV

УЧЕНИЦИ. ОСНОВНИ ПРАВА И ЗАДЪЛЖЕНИЯ

Чл. 53. (1) Правата, задълженията и отговорностите на учениците се определят с чл. 171 и 172 от ЗПУО;

(2) Учениците участват като партньори в училищното обучение и имат активна роля за постигане на целите на образователно-възпитателния процес.

Чл. 54. (1) Учениците имат следните права:

1. да бъдат обучавани и възпитавани в здравословна, безопасна и сигурна среда, както и да получава защита при накърняване на правата и достойнството му;
2. да бъдат зачитани като активни участници в образователния процес;
3. да избират училището, професията и специалността от професията;
4. да избират между учебните предмети или модули, предложени от училището за изучаване в избираемите и във факултативните учебни часове при спазване изискванията на нормативните актове;
5. да получават библиотечно-информационно обслужване;
6. да получават информация относно обучението, възпитанието, правата и задълженията си , в т.ч. - правилата за реда и училищната дисциплина - при постъпване в училище, в началото на всяка учебна година, както и при поискване;
7. да получават обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие, да ползват безплатно училищната материално-техническа база по ред, определен от директора на училището, в учебно и в неучебно време за развитие на интересите и способностите си;
8. да бъдат информирани и консултирани във връзка с избора на образование и/или професия, да бъдат консултирани във връзка с професионалното им ориентиране и развитие, да бъдат насочвани, стимулирани и подпомагани в съответствие с техните потребности, желания и способности;
9. да участват в проектни дейности;
10. да дават мнения и предложения за училищните дейности, включително за избираемите и за факултативните учебни часове;
11. чрез формите на ученическо самоуправление да участват в обсъждането при решаване на въпроси, засягащи училищния живот и училищната общност, в т. ч. училищния учебен план;
12. да получават съдействие от училището и от органите на местното самоуправление при изразяване на мнението си по въпроси, които пряко ги засягат, както и при участие в живота на общността;
13. да бъдат поощрявани с морални и материални награди за високи постижения в учебната, извънкласната и извънучилищната дейност и за приноса си за развитието на училищната общност;
14. да участват, включително с присъствието на родител, при решаване на въпроси, засягащи техните права и интереси.
15. да притежават портфолио, което съдържа техните индивидуални задачи и оценъчни карти. Оценъчната карта - това са критериите за оценка на конкретната

задача и точките, с които учителят работи при оценяването. Учениците са предварително запознати с тези критерии и също работят по тях. Портфолиото е разгърнато във времето и чрез него може да се проследи развитието на конкретните умения на ученика, защото съдържа задачи, създавани в течение на цялата учебна година.

(2) Учениците участват в училищния живот и в организационното развитие на училището чрез различни форми на ученическо самоуправление на ниво паралелка и училище, определени с правилника на училището по предложение на учениците.

(3) Учениците имат право да получават стипендии при условия и по ред, определени от Министерския съвет.

Чл. 55. (1) Учениците имат следните задължения:

1. да присъстват и да участват в учебните часове и занимания;
2. да съхраняват авторитета на училището и училищната общност и да допринасят за развитие на добрите традиции;
3. да зачитат правата, честта и достойнството на другите, както и да не прилагат физическо и психическо насилие;
4. да носят училищната униформа и другите отличителни знаци на училището, когато такива са предвидени, или да се явяват в училището с облекло и във вид, които съответстват на положението им на ученици, на добрите нрави и на изискванията на училищния правилник;
5. да не участват в хазартни игри, да не употребяват тютюн и тютюневи изделия, алкохол и наркотични вещества на територията на учебните сгради, в района на училището и прилежащите тротоари;
6. да не носят оръжие и/или други предмети, които са източник на повищена опасност;
7. да носят ученическата си лична карта в училище и извън него;
8. да носят и представят ученическата си книжка и/или бележника за кореспонденция при влизане в училище в началото на учебния ден на учителите за вписване на оценки и/или бележки и съобщения, на класния ръководител за проверка и на родителите за подпись и информация;
9. да спазват правилата за поведение в паралелката и в училището;
10. да спазват правилника за дейността на институцията;
11. да не възпрепятстват със своето поведение и постъпки нормалното протичане на учебните часове;
12. да не използват мобилните си телефони по време на учебните часове.

(2) Учениците са длъжни:

1. Да опазват, съхраняват и поддържат в добро състояние училищното имущество при пълно спазване на определените санитарно-хигиенни и противопожарни норми;
2. Да спазват установения ред в класните стаи, кабинети, лаборатории и работилници по време на учебните часове и през междуучасията;
3. Да спазват установения ред и правила за ползване на физкултурния салон, спортните площадки и спортните съоръжения;

4. Да бъдат с работно облекло в часовете по практика и със спортно облекло в часовете по физическо възпитание и спорт.

5. Да носят необходимите тетрадки, помагала и пособия за учебните часове.

6. Да ползват тетрадки и учебни пособия, които с външния си вид възпитават в естетика и не съдържат агресивни послания.

7. Да провеждат ежеседмично допълнителна индивидуална работа с учителите по предметите, по които са допуснали две последователни слаби оценки.

8. Да опазват материално-техническата база и чистотата в района на ПГ по транспорт - Русе.

При увреждане и/или унищожаване на материална собственост на училището по вина и/или при проявена небрежност от ученик/ученици, родителите на ученика/учениците са длъжни да отстраният повредата или да заплатят отстраняването ѝ в 7-дневен срок от констатиране на повредата. За умишлено увреждане на училищното имущество на ученика се налага и санкция.

(3) Учениците са длъжни да спазват следните правила за безопасна работа в мрежата:

1. училищната мрежа и интернет се използват само за образователни цели;

2. учениците не трябва да предоставят лична информация за себе си и за своите родители;

3. не се разрешава изпращане и/или публикуване на снимки на ученици и/или на техни близки без предварително съгласие на родителите;

4. учениците са длъжни да информират незабавно лицето, под чието наблюдение и контрол работят, когато попаднат на материали, които ги карат да се чувстват неудобно и/или на материали с вредно или незаконно съдържание, като порнография, проповядване на насилие и тероризъм, етническа и религиозна нетолерантност, търговия с наркотици, хазарт и др.;

5. учениците не трябва да отварят електронна поща, получена от непознат подател;

6. забранено е извършването на дейност, която застрашава целостта на училищната компютърна мрежа или атакува други системи;

7. при работа в мрежата учениците трябва да уважават правата на другите и да пазят доброто име на училището.

(4) Учениците нямат право:

1. да унижават личното достойнство на съучениците си и/или на учителите и да упражняват физическо и /или психическо насилие върху тях, свързано с пол, раса, народност, етническа принадлежност, човешки геном, гражданство, произход, религия или вяра, образование, убеждения, лично или обществено положение, увреждане, възраст, сексуална ориентация, семейно положение, имуществено състояние или на всякакви други признания, установени в закон или международен договор, по който Република България е страна.

2. да водят в учебните часове външни за паралелката и ПГ по транспорт - Русе ученици и/или лица;

3. да влизат или пребивават в учителската стая, административни и/или учебни кабинети, физкултурен салон без знанието и присъствието на учител.

4. да ползват електрически уреди и/или учебно-технически средства без присъствието и разрешението на учител
  5. да се явяват на училище:
    - 5.1. под въздействие на алкохол, наркотични и/или други упойващи вещества
    - 5.2. девойките - облечени с къси поли, къси панталони, обути с джапанки, блузите трябва да покриват горната част на полата или панталона;
    - 5.3. младежите - с бради, освен по медицински причини и/или облечени с къси панталони тип „шорти”, потници и/или обути с джапанки.
  6. да отсъстват по неуважителни причини от учебни занятия.
  7. да подсказват и преписват по време на учебния процес и/или да използват готови материали като свои;
  8. да изнасят и повреждат вещи от класната стая, кабинетите и други помещения;
  9. да внасят в учебните помещения храни и напитки (алкохолни и безалкохолни);
  10. да напускат сградата на училището без разрешение на представител на административното ръководство при отсъствие на учител;
- Чл. 56. (1)** Ученикът може да отсъства от училище по уважителни причини в следните случаи:
1. по медицински причини - след представяне на медицински документ, издаден от лекар в лечебно заведение за първична или специализирана медицинска помощ, център за спешна медицинска помощ или спешно отделение на лечебно заведение за болнична помощ въз основа на данните от анамнезата, обективния статус от извършения преглед, резултатите от извършените изследвания и поставената диагноза, отразени в медицинската документация, и след потвърждение от родителя, представителя на ученика или лицето, което полага грижи за ученика, с писмо или в телефонен разговор;
  2. поради участие в други дейности извън процеса на училищното образование - при представяне на документ от спортния клуб, в който ученикът членува, от организаторите на състезания, конкурси, олимпиади, фестивали, концерти, спектакли, изложби и други, и след потвърждение от родителя, представителя на ученика или лицето, което полага грижи за ученика, с писмо или в телефонен разговор;
  3. до 3 учебни дни в една учебна година с разрешение на класния ръководител въз основа на мотивирано уведомително писмо от родителя, представителя на ученика или лицето, което полага грижи за ученика, в което подробно се описват причините, налагачи отсъствието, преди то да бъде направено. Родителят/настойникът е длъжен лично да уведоми класния ръководител за предстоящите отсъствия и лично да депозира уведомителното писмо в канцеларията на училището най-късно в деня на отсъствието на ученика. В случай, че уведомителното писмо не може да се подаде преди отсъствието на ученика, родителят, представителят на ученика или лицето, което полага грижи за ученика, уведомява в телефонен разговор класния ръководител и подава молбата след направеното отсъствие, но не по-късно от 3 учебни дни след връщането на ученика в училище;

4. до 7 учебни дни в една учебна година с разрешение на директора на училището въз основа на заявление от родителя, представителя на ученика или лицето, което полага грижи за ученика, в която подробно се описват причините за отсъствието, и след решение на педагогическия съвет. Родителят/настойникът е длъжен лично да уведоми директора за предстоящите отсъствия и да депозира заявлението в канцеларията на училището до три дни преди отсъствието на ученика;

(2) В случай че родителят, представителят на ученика или лицето, което полага грижи за ученика, ще отсъства от настоящия си адрес за срок, по-голям от един месец, той уведомява писмено директора на училището, като посочва лице, което ще контактува с училището за времето на отсъствието му по всички въпроси, свързани с училищното образование, с изключение на отписването на ученика от училището или промяната на формата на обучение на ученика.

Чл. 57. Отсъствията от закъснения и извън случаите по чл. 55, ал. 1 са по неуважителни причини.

Чл. 58. (1) Документите за удостоверяване на отсъствията на ученика по уважителни причини по смисъла на чл. 55 от ПДУ се представят на длъжностно лице от персонала на училището, определено със заповед на директора в срок до три дни след завръщането на ученика в училище;

(2) Медицинските бележки/издадени амбулаторни листи на учениците за отсъствията по чл. 55, ал. 1, т. 1 от ПДУ, подписани от родител, се представят на определеното длъжностно лице в сроковете по ал. 1 след предварителна заверка от медицинското лице, обслужващо училището. Към медицинската бележка/амбулаторен лист се прилага рецептa.

(3) Уведомителното писмо и заявлението за отсъствията по чл. 55, ал. 1, т. 3 и т. 4 са по образец на училището, утвърден от директора. Смисълът им на официален документ се удостоверява с входящ номер на училището, датата на който трябва да предхожда времето на отсъствията.

(4) Заявлението на родител на ученик за отсъствия по чл. 55, ал. 1, т. 4 се разглежда на първото заседание на педагогическия съвет, следващо датата на подаденото заявление.

(5) Отсъствията на ученик, членуващ в спортен клуб и/или самодеен състав/группа към читалище или други местни структури се считат за уважителни, ако:

1. съответната организация е издала и представила в ПГ по транспорт - Русе в началото или по време на учебната година удостоверение за членство на съответния ученик.

2. е депозирала в канцеларията на ПГ по транспорт - Русе молба до директора за освобождаване преди датата на проявата.

Чл. 59. Неизпълнението на задълженията по чл. 55 от ПДУ от страна на ученика се регистрира от учителя или класния ръководител като:

1. забележка в дневника на паралелката;
2. забележка в ученическата книжка на ученика;

3. уведомително писмо до родителя/настойника на ученика за извършеното нарушение.

Чл. 60. (1) Ученик е този, който е записан в училище за обучение за завършване на клас.

(2) Ученик се отписва от училището, когато:

1. се премества в друго училище;
2. се обучава в някоя от предлаганите форми и не е посещавал училище по неуважителни причини за период, по-дълъг от два месеца;
3. се обучава в самостоятелна, индивидуална или друга форма и не се е явил да положи съответните изпити в три поредни сесии.

(3) В случаите по ал. 2, т. 2 и 3, когато ученикът е в задължителна училищна възраст, директорът на училището уведомява съответната общинска или районна администрация, регионалното управление на образованието и органите за закрила на детето.

ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА УЧЕНИЦИТЕ

Чл. 61. (1) ПГ по транспорт - Русе осигурява подкрепа за личностно развитие на учениците съвместно с държавните и местните органи и структури и доставчиците на социални услуги.

(2) ПГ по транспорт - Русе самостоятелно разработва и прилага цялостни политики за:

1. подкрепа за личностно развитие на ученика;
2. изграждане на позитивен организационен климат;
3. утвърждаване на позитивна дисциплина;
4. развитие на училищната общност.

(3) Изграждането на позитивен организационен климат се осъществява чрез създаване на условия за сътрудничество, ефективна комуникация и отношения на загриженост между всички участници в процеса на образование.

(4) При работата с учениците ПГ по транспорт - Русе основава дейността си на принципа на позитивната дисциплина, който се свързва с мерки и подходи, гарантиращи изслушване на ученика, осъзнаване на причините за проблемното му поведение и предоставяне на възможност за усвояване на добри поведенчески модели спрямо себе си и останалите.

(5) При работата с учениците ПГ по транспорт - Русе основава дейността си на принципа на превенцията на обучителните трудности и ранното оценяване на риска от тях. Тези мерки се прилагат към всички ученици в обща класна стая по ред, определен в държавния образователен стандарт за приобщаващото образование.

Чл. 62. (1) ПГ по транспорт - Русе има етичен кодекс на училищната общност, който се приема от представители на педагогическия съвет, обществения съвет, настоятелството и на ученическото самоуправление по ред, определен в този правилник.

(2) Предложението за етичен кодекс на училищната общност на ПГ по транспорт - Русе и/или за актуализация на кодекса се изготвя от училищна комисия, включваща в състава си представители на педагогическия съвет, обществения съвет, настоятелството и на учениците не по-късно от м. ноември всяка учебна година.

(3) Етичният кодекс се изготвя по достъпен и разбираем за учениците начин и се поставя на видно място в училищната сграда.

(4) Етичният кодекс се публикува на интернет страницата на училището.

Чл. 63. (1) На учениците от ПГ по транспорт - Русе се предоставя подкрепа за личностно развитие, която осигурява подходяща физическа, психологическа и социална среда за развиване на способностите и уменията им.

(2) Подкрепата за личностно развитие се прилага в съответствие с индивидуалните образователни потребности на всеки ученик.

(3) За реализиране на общата и допълнителната подкрепа в ПГ по транспорт – Русе може да работи и педагогически съветник, а при наличие на ученици със СОП - и ресурсни учители.

Чл. 64. (1) Подкрепата за личностно развитие е обща и допълнителна.

(2) Общата и допълнителната подкрепа се осигуряват в ПГ по транспорт - Русе, а в случаите по чл. 111, ал. 1, т. 1 от ЗПУО - в домашни условия.

(3) Условията и редът за осигуряване на общата и на допълнителната подкрепа се определят с държавния образователен стандарт за приобщаващото образование.

Чл. 65. Общата подкрепа за личностно развитие включва:

1. екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти;
2. допълнително обучение по учебни предмети при условията на ЗПУО;
3. допълнителни консултации по учебни предмети, които се провеждат извън редовните учебни часове;
4. консултации по учебни предмети;
5. кариерно ориентиране на учениците;
6. занимания по интереси;
7. библиотечно-информационно обслужване;
8. грижа за здравето;
9. взаимодействие с възпитателите от средношколските общеизпитателни изпити, в които са настанени ученици от гимназията;
10. поощряване с морални и материални награди;
11. дейности по превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение;
12. ранно оценяване на потребностите и превенция на обучителните затруднения;

Чл. 66. Екипната работа между учителите и другите педагогически специалисти включва обсъждане на проблеми и обмяна на добри практики при работата им с едни и същи ученици с цел повишаване ефективността на педагогическите подходи.

Чл. 67. Кариерното ориентиране включва взаимодопълващи се дейности за информиране, диагностика, консултиране, посредничество и проследяване с оглед подпомагане на учениците в техния самостоятелен и осъзнат избор на образование и/или професия и осъществяване на връзка между училището и пазара на труда.

Чл. 68. Заниманията по интереси се организират за развитие на способностите и на компетентностите на учениците, за изява на дарбите им в областта на науките, технологиите, изкуствата, спорта, глобалното, гражданско и здравното образование, както и за придобиване на умения за лидерство.

Чл. 69. Библиотечно-информационното обслужване се осигурява чрез училищна библиотека и гарантира свободен достъп на учениците до информация от различни

документални източници в библиотечния фонд и в глобалната мрежа с цел изграждане на навици за четене и компетентности за търсене и ползване на информация.

Чл. 70. Грижата за здравето се осигурява чрез гарантиране на достъп на децата и учениците до медицинско обслужване и програми за здравно образование и за здравословен начин на живот.

Чл. 71. (1) Учениците се поощряват с морални и с материални награди за високи постижения в образователната дейност, в заниманията по интереси и за приноса им към развитието на училищната общност при условия и по ред, определени с държавния образователен стандарт за приобщаващото образование.

(2) Директорът на ПГ по транспорт - Русе след решение на педагогическия съвет по писмено мотивирано предложение на класния ръководител или друг член на педагогическия съвет със заповед може да учредява награди за учениците.

(3) Награди за учениците може да бъдат определяни и с правилника за дейността на ПГ по транспорт - Русе:

1. морални - изказване на благодарност чрез заповед на директора, връчване на грамоти, вписане в летописната книга на училището, поздравителен адрес или благодарствено писмо до родителите;

2. материални - книги или други предмети, награди от спонсорства, дарения и др.

Чл. 72. (1) В изпълнение разпоредбите на чл. 185 от ЗПУО, ПГ по транспорт - Русе е длъжна да осъществяват дейности по превенция на тормоза и насилието, както и дейности за мотивация и преодоляване на проблемното поведение, които са израз на общата воля и на координираните усилия на всички участници в образователния процес.

(2) Видовете и съдържанието на дейностите по превенция на тормоза и насилието са подчинени на обща училищна политика, разработват се самостоятелно от училищната общност и може да включват:

1. изготвяне съвместно с учениците на правила за поведението им в паралелката;

2. разглеждане на теми от глобалното, гражданското, здравното и интеркултурното образование в часа на класа и в заниманията по интереси;

3. партньорство с родителите;

4. дейности за развитие на компетентностите на всички членове на училищната общност.

Чл. 73. (1) Видовете и съдържанието на дейностите по мотивация и преодоляване на проблемното поведение се определят от училището и може да включват:

1. обсъждане между ученика и класния ръководител с цел изясняване на възникнал проблем и получаване на подкрепа за разрешаването му;

2. използване на посредник при разрешаване на конфликт в училище;

3. консултиране на ученика с педагогическия съветник;

4. създаване на условия за включване на ученика в група за повишаване на социалните умения за общуване и решаване на конфликти;

5. насочване на ученика към занимания, съобразени с неговите потребности;

6. индивидуална подкрепа за ученика от личност, която той уважава (наставничество);

7. участие на ученика в дейности в полза на паралелката или училището;
8. други дейности, определени с правилника за дейността на институцията.

(2) Условията и редът за осъществяване на дейностите по ал. 1, т. 1 - 7 се определят с държавния образователен стандарт за приобщаващото образование.

Чл. 74. (1) Допълнителната подкрепа за личностно развитие включва:

1. работа с ученик по конкретен случай;
2. осигуряване на достъпна архитектурна, обща и специализирана подкрепяща среда, технически средства, специализирано оборудване, дидактически материали, методики и специалисти;

(2) Допълнителната подкрепа за личностно развитие се предоставя на ученици:

1. в риск;
2. с изявени дарби;
3. с хронични заболявания.

(3) Видът и формите на обучение, както и конкретните дейности за допълнителната подкрепа за личностно развитие се определят с план за подкрепа на ученика.

Чл. 75. (1) Допълнителната подкрепа се предоставя въз основа на оценката на индивидуалните потребности, която се извършва от екип за подкрепа за личностно развитие в училището.

(2) Екипът по ал. 1 осъществява и допълнителната подкрепа по чл. 73, ал. 1, т. 1.

(3) Екипът за подкрепа за личностно развитие се създава със заповед на директора за определен ученик по чл. 73, ал. 2.

(4) В състава на екипа за подкрепа за личностно развитие задължително се включва психолог или педагогически съветник, както и логопед. В екипа може да се включват и други специалисти, както и представители на органите за закрила на детето и на органите за борба с противообществените прояви на малолетните и непълнолетните.

(5) Екипът за подкрепа за личностно развитие работи съвместно с родителите, а при необходимост и с регионалните центрове за подкрепа на процеса на приобщаващото образование и/или с центровете за подкрепа за личностно развитие.

Чл. 76. Екипът за подкрепа за личностно развитие в ПГ по транспорт - Русе:

1. идентифицира силните страни на ученика, затрудненията, свързани с развитието, обучението и поведението му, както и причините за тяхното възникване;
2. извършва оценка на индивидуалните потребности на ученика;
3. изготвя и реализира план за подкрепа;
4. извършва наблюдение и оценка за развитие на всеки конкретен случай;
5. изпълнява и други функции, предвидени в държавния образователен стандарт за приобщаващото образование.

САНКЦИИ НА УЧЕНИЦИТЕ

Чл. 77. (1) За неизпълнение на задълженията, определени в ЗПУО, в нормативните актове по неговото прилагане и в правилника за дейността на училището, след изчерпване на останалите механизми за въздействие върху вътрешната мотивация и за преодоляване на проблемното поведение на учениците може да се налагат следните санкции:

1. забележка;
2. преместване в друга паралелка в същото училище;
3. предупреждение за преместване в друго училище;
4. преместване в друго училище;
5. преместване от дневна форма в самостоятелна форма на обучение.

(2) Санкциите може да се налагат и за допуснати отсъствия по неуважителни причини, съгласно чл. 55 от Наредбата за приобщаващото образование от 11.11.2016 г.

(3) Санкциите се налагат, както следва:

1. Забележка - за:

1) 15 отсъствия по неуважителни причини, в който случай еднократната помош в размер на 300 лв., отпускана в началото на учебната година и в началото на втория учебен срок на ученици, записани в 8 клас, подлежи на връщане и възстановяване;

2) внасяне на вещи, опасни за здравето и живота на учениците, учителите и служителите/употреба на алкохол или наркотични вещества, както и употребата на диазотен оксид/ райски газ/. Забранява се внасянето и употребата на диазотен оксид на територията на ПГ по транспорт, общежития за ученици, по време на спортни прояви и обществени мероприятия, организирани за деца и ученици;

3) регистрирани над 3 забележки в дневника за възпрепятстване на учебния процес;

4) противообществени прояви и други нарушения на етичните норми;

5) поведение, което е нарушение на установения ред при провеждане на екскурзии с учебна цел;

6) участие в хазартни игри и/или прояви, застрашаващи живота и здравето на учениците в района на училището.

2. Преместване в друга паралелка в същото училище за:

- 1) при направени до 20 отсъствия по неуважителни причини;
- 2) възпрепятстване на учебния процес;
- 3) отстраняване при повече от 10 учебни часа поне по два учебни предмета;

4) употреба на алкохол или наркотични вещества в прилежащия район на училището;

5) регистрирани над 3 забележки в дневника за възпрепятстване на учебния процес;

6) нарушаване на дисциплината и ПДУ.

3. Предупреждение за преместване в друго училище - за:

- 1) при направени над 25 отсъствия по неуважителни причини;
- 2) увреждане на училищната материално-техническа база и на учебната документация;
- 3) системно и съзнателно нарушаване на дисциплината в процеса на обучение;
- 4) умишлени действия, застрашаващи живота и здравето на ученици, уители и служители в училището;

- 5) употреба на алкохол и други упойващи вещества в прилежащия район на училището;
- 6) прояви на физическо и психическо насилие;
- 7) разпространяването на наркотични вещества в училището; проявата се разглежда и санкционира от съответната комисия в училището съвместно с органите на МВР;
- 8) установяване на фалшифициране на документ за извиняване на отсъствие;
- 9) установяване на фалшифициране на документ - ученическа книжка или дневник;
- 10) при ползване на лични данни на учител или служител.
- 11) регистрирани над 5 забележки в дневника за възпрепятстване на учебния процес;
4. Преместване в друго училище- за:
- 1) над 30 отсъствия по неуважителни причини;
- 2) системно нарушаване на Правилника за дейността в училището;
- 3) употреба на алкохол и наркотични вещества в сградата и двора на училището;
- 4) упражняване на физическо или психическо насилие;
- 5) унищожаване на училищно имущество;
- 6) установяване на фалшифициране на документ за извиняване на отсъствие - за второ провинение;
- 7) установяване на фалшифициране на документ - ученическа книжка или дневник - за второ провинение;
- 8) ползване на лични данни на учител или служител - за второ провинение.
- 9) регистрирани над 10 забележки в дневника за възпрепятстване на учебния процес;
5. Преместване от дневна в самостоятелна форма на обучение на ученик, навършил 16-годишна възраст - за:
- 1) над 35 отсъствия по неуважителни причини;
- 2) системно нарушаване на Правилника за дейността в училището;
- 3) употреба на алкохол и наркотични вещества в сградата и двора на училището;
- 4) упражняване на физическо или психическо насилие;
- 5) унищожаване на училищно имущество;
- 6) установяване на фалшифициране на документ за извиняване на отсъствие - за второ провинение;
- 7) установяване на фалшифициране на документ - ученическа книжка или дневник;
- 8) ползване на лични данни на учител или служител - за повече от две нарушения.
- 9) регистрирани над 10 забележки в дневника за възпрепятстване на учебния процес;
- 10) други тежки нарушения.

(4) За възпрепятстване провеждането на учебния процес учителят може да наложи мярката „отстраняване на ученика до края на учебния час“. Ученикът няма право да напуска територията на училището по времето на отстраняването му. Съгласно чл. 49, ал. 4 на Наредбата за приобщаващото образование, за времето на отстраняване на ученика не се отбележва отсъствие, а наложената мярка се документира в дневника на класа и в ученическата книжка. За времето на отстраняването си до края на учебния час ученикът извършва учебна дейност организирана от ЗДУД или педагогическия съветник, свързана с учебното съдържание по предмета, по който е отстранен.

(5) Когато ученикът се яви в училище с облекло или във вид, които са в нарушение на правилника за дейността на училището, както и когато състоянието му не позволява да участва в учебния процес, той се отстранява от училище до отпадане на основанието за отстраняването му.

(6) Веднага след приключването на учебния час по ал. 4 или след отстраняването на ученика по ал. 5 се предприемат дейности за мотивация и за преодоляване на проблемното поведение и се уведомява родителят.

(7) За ученик с наложена санкция се осигуряват и дейности за превенция и преодоляване на проблемно поведение.

(8) Дейностите по превенция по ал. 6 и ал. 7 се организират от педагогическия съветник и могат да бъдат:

- 1) в полза на паралелката;
- 2) в полза на училището.

Чл. 78. (1) Санкцията „преместване от дневна форма в самостоятелна форма на обучение“ се прилага за ученици, навършили 16-годишна възраст.

(2) Санкциите „преместване в друго училище“ и „преместване от дневна форма в самостоятелна форма на обучение“ се налагат за тежки или системни нарушения.

(3) Санкции не се налагат на ученици, когато поведението им е резултат от увреждане или нарушение на здравето, посочено в медицински документи.

Чл. 79. (1) За едно нарушение не може да бъде наложена повече от една санкция по чл. 199, ал. 1 от ЗПУО. Мерките по чл. 199, ал. 2 и 3 от ЗПУО се налагат независимо от санкциите по чл. 199, ал. 1 от ЗПУО.

(2) Видът на санкцията се определя, като се отчитат причините и обстоятелствата при извършване на нарушението, видът и тежестта му, както и възрастовите и личностните особености на ученика.

Чл. 80. (1) Санкциите са срочни.

(2) Срокът на санкциите е до края на учебната година.

(3) Когато санкциите „предупреждение за преместване в друго училище“, „преместване в друго училище“ и „преместване от дневна форма в самостоятелна форма на обучение“ са наложени до 30 учебни дни преди края на втория учебен срок, те влизат в сила от началото на следващата учебна година.

Чл. 81. (1) Санкцията „забележка“ се налага със заповед на директора по мотивирано писмено предложение на класния ръководител, а всички останали санкции - със заповед на директора по предложение на педагогическия съвет.

(2) Мярката по чл. 199, ал. 3 от ЗПУО се налага със заповед на директора.

Чл. 82. (1) За откриване на процедура по налагане на санкциите по чл. 199, ал. 1 от ЗПУО директорът задължително уведомява родителя, а в случаите по чл. 199, ал. 1, т. 3 - 5 от ЗПУО - и съответните териториални структури за закрила на детето.

(2) В процедурата по налагане на санкция малолетният ученик се представлява от родителя си или от оправомощено от родителя лице, а непълнолетният ученик извършва всички действия лично, но със съгласието на родителите си.

(3) Ученикът има право преди налагане на съответната санкция да бъде изслушан и/или писмено да обясни фактите и обстоятелствата, свързани с конкретното нарушение. Изслушването задължително се извършва в присъствието на психолог или на педагогически съветник.

(4) Родителят на ученика има право да присъства на изслушването и да изрази мнение, както и да участва в процедурата по налагане на санкцията при условия и по ред, определени с държавния образователен стандарт за приобщаващото образование.

(5) Конкретните условия и ред за налагане на санкциите по чл. 199 от ЗПУО се определят с държавния образователен стандарт за приобщаващото образование - чл. 58 - 62 на Наредбата за приобщаващото образование.

Чл. 83. (1) Заповедта за налагане на санкцията се издава в 14-дневен срок от предложението по чл. 203 от ЗПУО.

(2) В заповедта по ал. 1 се посочват видът на санкцията, срокът и мотивите за налагането ѝ.

(3) Заповедта се съобщава в тридневен срок от издаването ѝ на ученика и на родителя му, а заповедта за налагане на санкция „преместване в друго училище“ - и на началника на регионалното управление на образованието.

(4) Заповедта по ал. 1 може да се оспорва по административен ред пред министъра на образованието и науката, съгласно чл. 259, ал. 2, т. 1 от ЗПУО.

(5) Заповедта по ал. 1 може да се обжалва при условията и по реда на Административно процесуалния кодекс.

Чл. 84. (1) Наложените санкции се отразяват в ученическата книжка, в личния картон и в бележника за кореспонденция на ученика.

(2) Ученик, на когото е наложена санкция „преместване в друго училище“, продължава обучението си в другото училище при условия и по ред, определени със заповед на началника на регионалното управление на образованието.

(3) Ученик, на когото е наложена санкция „предупреждение за преместване в друго училище“, „преместване в друго училище“ или „преместване от дневна форма в самостоятелна форма на обучение“, за срока на санкцията се лишава от правото да получава стипендия за отличен успех.

(4) При налагане на мярката по чл. 199, ал. 2 от ЗПУО ученикът няма право да напуска територията на училището по времето на отстраняването си. При изпълнението на мярката училището създава условия за работа с учениците за повишаване на мотивацията и социалните им умения за общуване.

Чл. 85. (1) Санкциите се заличават с изтичане на срока, за който са наложени, или предсрочно по реда, по който са наложени.

(2) По желание на ученика след заличаване на санкцията „преместване в друго училище“ той може да продължи обучението си в училището, в което е преместен.

(3) Заличаването се отбелязва в ученическата книжка и в личния картон на ученика.

РАЗДЕЛ V

РОДИТЕЛИ

Чл. 86. (1) Сътрудничеството и взаимодействието между родителите и училището се осъществяват чрез индивидуални консултации, родителски срещи, обучения, както и всеки път, когато конкретна ситуация или поведение на ученика го прави необходимо.

(2) Средство за постоянна връзка между училището и родителя е бележникът за кореспонденция.

(3) Средство за връзка със семейството на ученика може да бъде и електронната поща на един от родителите, както и електронният дневник на паралелката.

Чл. 87. Родителите имат следните права:

1. периодично и своевременно да получават информация за успеха и развитието на децата им в образователния процес, за спазването на правилата в училището и за приобщаването им към общността;

2. да се срещат с ръководството на училището, с класния ръководител, с учителите и с другите педагогически специалисти в определеното приемно време или в друго удобно за двете страни време;

3. да се запознаят с училищния учебен план;

4. да присъстват и при желание от тяхна страна да бъдат изслушвани, когато се решават въпроси, които засягат права и интереси на ученика;

5. най-малко веднъж годишно да получават информация, подкрепа и консултиране в училището по въпроси, свързани с образоването, с кариерното ориентиране и с личностното развитие на децата им;

6. да избират и да бъдат избирани в обществения съвет на училището;

7. да изразяват мнение и да правят предложения за развитие на училището.

Чл. 88. (1) Родителите имат следните задължения:

1. да осигуряват редовното присъствие на ученика в училище, като уведомяват своевременно училището в случаите на отствие на детето или ученика;

2. да запишат при условията на чл. 12 ученика в училище в случаите на преместване в друго населено място или училище;

3. редовно да се осведомяват за своите деца относно приобщаването им в училищната среда, успеха и развитието им в образоването и спазването на училищните правила;

4. да спазват правилника за дейността на училището и да съдействат за спазването му от страна на ученика;

5. да участват в процеса на изграждане на навици за самоподготовка като част от изграждането на умения за учене през целия живот;

6. да участват в родителските срещи;

7. да се явяват в училището след покана от учител, директор или друг педагогически специалист в подходящо за двете страни време.

8. да възстановяват нанесените от ученика материални щети в 7-дневен срок от известяването от класния ръководител;

9. да зачитат предвидените в Закона за закрила на детето мерки и да съдействат при осъществяването на дейности по закрила на детето.

10. да уведомяват класния ръководител при отсъствие на ученика от учебни занятия (независимо по какви причини) в сроковете, регламентирани с чл. 55 на настоящия правилник.

(2) Родителите, чиито деца се обучават в самостоятелна форма на обучение по чл. 112, ал. 1, т. 2 от ЗПУО, са длъжни да гарантират постигането на целите по чл. 5 от ЗПУО, да осигурят необходимите условия за обучение, учебници и учебни помагала, както и да прилагат по свой избор методики и подходи, съобразени с възрастта, индивидуалните потребности и интересите на детето.

РАЗДЕЛ VI

УЧИТЕЛИ, ДИРЕКТОРИ И ДРУГИ ПЕДАГОГИЧЕСКИ СПЕЦИАЛИСТИ ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 89. Съгласно разпоредбите на чл. 211 от ЗПУО педагогически специалисти в ПГ по транспорт - Русе са:

1. учители, директор и заместник-директори, които изпълняват норма преподавателска работа;
2. ръководителят на направление „Информационни и комуникационни технологии“;
3. педагогическият съветник.

Чл. 90. (1) Необходимите компетентности като съвкупност от знания, умения и отношения по нива на кариерното развитие за всеки вид педагогически специалист се определят в професионален профил.

(2) Професионалният профил и постигнатите резултати в обучението на учениците им са основа за определяне на приоритети за професионално усъвършенстване, както и за подпомагане на самооценката и за атестирането на педагогическите специалисти.

Чл. 91. (1) Условията и ограниченията за заемане на длъжностите на педагогически специалисти в ПГ по транспорт - Русе са съгласно регламентираните в чл. 213, чл. 215 и чл. 217, ал. 5 от ЗПУО.

Чл. 92. (1) В ПГ по транспорт - Русе може да се провежда практическа подготовка на:

1. студенти, които се обучават за придобиване на степен на висше образование в професионално направление, съответно на длъжностите на педагогическите специалисти;

2. лицата, които са придобили степен на висше образование и се обучават за придобиване на професионална квалификация „учител“.

(2) Лицата по ал. 1, които самостоятелно участват в образователния процес под ръководството на учител-наставник, са стажант-учители.

(3) За ПГ по транспорт - Русе и провеждането на практическата подготовка по ал. 1 се склучва договор между ПГ по транспорт - Русе и висшето училище.

Чл. 93. (1) Трудовите договори с педагогическите специалисти се склучват и прекратяват от директора на училището.

Чл. 94. (1) Функциите, професионалните профили, длъжностите и необходимата за заемането им професионална квалификация, както и условията и редът за повишаване на квалификацията, за кариерното им развитие и за атестирането на педагогическите специалисти, включително критериите за атестиране и съставът на атестационната комисия, се определят с държавния образователен стандарт за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти.

(2) Държавният образователен стандарт за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти определя условията и реда за организиране и провеждане на практическа подготовка на стажант-учителите по чл. 214 от ЗПУО.

ПРАВА И ЗАДЪЛЖЕНИЯ

Чл. 95. (1) Педагогическите специалисти имат следните права:

1. да бъдат зачитани правата и достойнството им;
2. да определят методите и средствата за провеждане на образователния процес съобразно принципите и целите, определени в ЗПУО;
3. да участват във формирането на политиките за развитие на ПГ по транспорт - Русе;
4. да получават професионална подкрепа в процеса на изпълнение на служебните си задължения;
5. да повишават квалификацията си;
6. да бъдат поощрявани и награждавани.

(2) Педагогическите специалисти имат следните задължения:

1. да осъществяват обучение и възпитание на учениците в съответствие с държавните образователни стандарти;
2. да опазват живота и здравето на учениците по време на образователния процес и на други дейности, организирани от училището;
3. не отклоняват и освобождават ученици от учебни часове;
4. да зачитат правата и достойнството на учениците и другите участници в училищното образование и да сътрудничат и партнират със заинтересованите страни;
5. да получават информация от директора на училището, регионалното управление по образованието и Министерството на образованието и науката относно възможностите за поддържане и повишаване на професионалната си квалификация;
6. да поддържат и повишават квалификацията си съобразно политиките за организационно развитие на ПГ по транспорт - Русе и специфичните потребности на учениците, с които работят с цел подобряване качеството на образованието им.
7. да дават мнения и предложения за развитието на училището;
8. да използват училищната материално-техническа база за изпълнение на служебните си задължения. Размножаването на материали за тестове и изпитвания на учениците се извършва от длъжностно лице, определено от директора. Учителят подготвя изпитните варианти и материалите, необходими за учебните часове не по-късно от един ден преди учебните си часове;
9. да уведомяват най-късно до 8.00 часа в деня на отсъствието си директора, когато се налага да отсъства от учебни часове за осигуряване на заместник с цел недопускане на свободни часове;
10. да участват в работата на Педагогическия съвет;
11. да изпълняват предписанията и препоръките на органите, осъществяващи методическа дейност и контрол в системата на народната просвета;
12. да не ползват мобилен телефон по време на учебен час;
13. да не пушат, да не внасят и да не употребяват алкохол в училището, както и извън него при провеждане на дейности, в които участват ученици;
14. да се явяват на работа с облекло и във вид, които съответстват на положението им на учители и на добрите нрави; с външния си вид, с облеклото си и с

поведението си да допринасят за създаване и поддържане на нравствени добродетели у учениците;

15. да не внасят в училището оръжие и други предмети, които са източник на повишена опасност;

16. да вписват ежедневно в електронния дневник действително взетите часове и темата на урока; при неспазване на определения срок часовете се приемат за незаработени и на учителите не се начислява трудово възнаграждение за тях;

17. да водят коректно и редовно училищната документация съгласно изискванията на държавния образователен стандарт за информацията и документите и Наредба 8 с последните изменения и допълнения;

18. да водят коректно електронния дневник на паралелката, който е официален документ;

19. да изпълняват решенията на Педагогическия съвет и на другите органи за управление на образоването;

20. да не прилагат форми на физическо и психическо насилие върху учениците и да не накърняват личното им достойнство;

21. да подпомагат родителите, които срещат затруднения при възпитанието на децата си;

22. да не организират и да не осъществяват политическа, религиозна и противодържавна дейност с учениците и колегите си в училище;

23. да познават и спазват Етичния кодекс на общността;

24. учителите и ръководството на училището не отговарят за изгубени от учениците вещи;

25. всяка учебна година самостоятелно планират дидактическата си работа за изпълнение на заложените цели на обучението за постигане на очакваните резултати в съответната учебна програма;

26. да работят за обновяване на материално-техническата база на училището;

27. да провеждат консултации в дни и часове по график, утвърден със заповед на директора;

28. не допускат в работата си пряка и/или непряка дискриминация, основана на пол, раса, народност, етническа принадлежност, човешки геном, гражданство, произход, религия или вяра, образование, убеждения, лично или обществено положение, увреждане, възраст, сексуална ориентация, семейно положение, имуществено състояние или на всякакви други признания, установени в закон или международен договор, по който Република България е страна;

29. провеждат ежеседмично допълнителна индивидуална работа, която се регистрира в дневник по образец на училището. с ученици, допуснали две последователни слаби оценки по учебен предмет;

30. опазват, съхраняват и поддържат в добро състояние училищното имущество;

31. при увреждане и/или унищожаване на материална собственост на училището по негова вина и/или при проявена небрежност, учителят е длъжен да възстанови нанесените щети в тридневен срок.

32. за неизпълнение на задълженията и отговорностите, регламентирани с този правилник, педагогическите специалисти носят дисциплинарна отговорност по КТ.

(3) Учител, който е и класен ръководител, има следните допълнителни задължения: Лицата, заемащи учителски длъжности, определени от директора за класни ръководители, имат и следните функции:

1. подкрепа на ученическото самоуправление чрез съвместно разработване на теми за плана за часа на класа и правила за поведението във/на паралелката;
2. своевременно информиране на родителите за:
  - а) правилника за дейността на училището, училищния учебен план, седмичното разписание;
  - б) образователните резултати и напредъка на учениците;
  - в) формите за обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие;
  - г) неспазване на задълженията, произтичащи от чл. 172 от Закона за предучилищното и училищното образование;
3. организиран отдих, физическа активност, занимания по интереси и др.;
4. изготвяне на мотивирано писмено предложение за поощряване на учениците;
5. информиране на директора за извършени нарушения от ученика с оглед налагане на санкции по чл. 199, ал. 1 от Закона за предучилищното и училищното образование;
6. изготвяне на мотивирано писмено предложение за налагане на санкция "забележка" или "преместване в друга паралелка на същото училище".
7. организира и провежда час на класа съгласно действащото седмично разписание и други дейности с учениците от паралелката.
8. следи за успеха и развитието на учениците от съответния клас, за спазването на училищната дисциплина и за уменията им за общуване с учениците и учителите и периодично и своевременно да информира родителите им;
9. анализира и оценява рисковите фактори за учениците от класа и да предприема превантивни и корективни мерки за справяне с тях;
10. контролира посещаемостта на учебните часове от учениците от паралелката;
11. писмено уведомява родителите, ако ученикът отсъства от учебни часове, както и когато спрямо него ще започне процедура за налагане на наказание и други мерки по този правилник; консултира родителите за възможностите и формите на допълнителна работа с ученика;
12. организира и провежда родителска среща;
13. периодично да организира индивидуални срещи с учениците от класа, да организира и провежда час на класа и да работи за развитието на паралелката като общност;
14. участва в процедурите за налагане на наказания и мерки по отношение на учениците от класа в случаите и по реда на ЗПУО и този правилник. На заседания на ПС класният ръководител е докладчик за всеки случай на налагане на наказание на ученици от паралелката.

15. задължително уведомява Агенция „Социално подпомагане“ по настоящ адрес на ученика преди налагане на наказанията по чл. 199, ал. 1, т. 3, т. 4 и т. 5 от ЗПУО.

16. осъществява връзка и подпомага учителите, които работят с ученици в класа;

17. води редовно и съхранява учебната документация за паралелката;

18. запознава срещу подпись учениците с този правилник и с училищния учебен план;

19. изпълнява наредданията на директора, които се отнасят за паралелката, и се грижи за опазване на училищното имущество;

20. организира и провежда родителски срещи. На първата родителска среща за учебната година запознава родителите с училищния учебен план, ПДУ, изискванията за опазване живота и здравето на учениците и персонала, дневния режим, условията за получаване на стипендии и др.

21. ежемесечно, от първо до четвърто число, участва при въвеждане в електронната система НЕИСПУО на информация за отсъствията на всеки ученик за предходния месец.

22. задължително уведомява Агенция „Социално подпомагане“ по постоянен адрес на родителите за учениците, допуснали 5 и над 5 отсъствия по неуважителни причини за съответния месец, като подготвят писма до 5-то число на следващия месец.

23. осъществява постоянна връзка с останалите класни ръководители с оглед усъвършенстване и намиране на нови форми за общуване с учениците и родителите.

24. не обсъжда публично въпроси, свързани с успеха и поведението на отделните ученици от паралелката.

25. консултира родители и ученици в допълнителен 45-минутен час извън разписанието на учебните часове по график, утвърден от директора.

26. документира провеждането на допълнителния час ежеседмично, в деня на провеждането му, с вписане на извършените дейности в дневника на паралелката.

27. уведомява родителите за времето на провеждане на часовете за консултиране на родителски срещи в началото на всеки срок.

(4) На педагогическите специалисти се дължи почит и уважение от учениците, родителите, административните органи и обществеността.

(5) При изпълнение на служебните си задължения педагогическите специалисти и главният счетоводител на ПГ по транспорт - Русе имат право на представително облекло за всяка календарна година при условия и по ред, определени с наредба, издадена от министъра на образованието и науката съгласувано с министъра на финансите. Средствата за представителното облекло се осигуряват от бюджета на ПГ по транспорт - Русе.

(6) При прекратяване на трудовото правоотношение с педагогически специалисти, които през последните 10 години от трудовия си стаж са заемали длъжност на педагогически специалист в държавна или общинска институция на бюджетна издръжка от системата на предучилищното и училищното образование, се изплаща по-голям размер на обезщетението по чл. 222, ал. 3 от Кодекса на труда - в размер на 10 брутни работни заплати.

(7) Лицата от педагогически и непедагогически персонал в ПГ по транспорт - Русе, в случаите на сигнали за ученици, жертви или в риск от насилие, на бедствия, пожари,

терористични действия, други извънредни обстоятелства и инциденти, при които има пострадали деца, незабавно уведомяват директора или заместващия го, с цел подаване на първоначална информация в РУ на МВР, на кмета на населеното място и на Агенция „Социално подпомагане”, съгласно Координационен механизъм за взаимодействие при работа в случаи на деца, жертви или в риск от насилие и за взаимодействие при кризисна интервенция.

(8) Лицата от педагогически и непедагогически персонал в ПГ по транспорт - Русе, съзнателно подпомогнали извършването на актове на дискриминация, носят отговорност по силата на Закона за защита срещу дискриминацията.

Чл. 96. (1) Освен в случаите, определени в ЗПУО, педагогически специалист не може да извърши срещу заплащане обучение или подкрепа по смисъла на чл. 178, ал. 1, т. 2 - 7 и 14 и чл. 187, ал. 1, т. 2 и 4 от ЗПУО на ученици, с които работи в ПГ по транспорт - Русе, ако това заплащане е от името и за сметка на учениците, включително със средства от училищното настоятелство.

(2) Педагогически специалист няма право да участва при изготвяне и оценяване на изпитни материали и да извърши проверка и оценка на изпитни работи, ако е подготвял ученици за явяването им на съответния изпит срещу заплащане, ако това заплащане е от името и за сметка на учениците.

(3) В едномесечен срок от началото на всяка учебна година педагогическият специалист подава пред работодателя си писмена декларация относно обстоятелството дали срещу заплащане от името и за сметка на учениците през предходната учебна година е извършвал обучение или подкрепа по смисъла чл. 178, ал. 1, т. 2 - 7 и 14 и чл. 187, ал. 1, т. 2 и 4 на ученици и че това не са били ученици от ПГ по транспорт - Русе, с които педагогическият специалист е работил в училището в същия период.

(4) Преди включване в дейности по ал. 2 педагогическият специалист подава декларация, че не е подготвял ученици за явяването им на съответния изпит срещу заплащане от тях или от родителите им.

(5) При установяване нарушение на ал. 1 и 2, както и в случаите на неподаване на декларацията по ал. 3 или при подаване на декларация с невярно съдържание педагогическите специалисти носят дисциплинарна отговорност по реда на Кодекса на труда.

ПОВИШАВАНЕ КВАЛИФИКАЦИЯТА НА УЧИТЕЛИТЕ, ДИРЕКТОРИТЕ И ДРУГИТЕ ПЕДАГОГИЧЕСКИ СПЕЦИАЛИСТИ

Чл. 97. (1) Повишаването на квалификацията е непрекъснат процес на усъвършенстване и обогатяване компетентностите на педагогическите специалисти за ефективно изпълнение на изискванията на изпълняваната работа и за кариерно развитие.

(2) Планирането, координирането, управлението и контролът на дейностите за повишаване квалификацията на педагогическите специалисти се осъществяват на национално, регионално, общинско и училищно ниво.

(3) Педагогическите специалисти са длъжни ежегодно да повишават квалификацията си с цел подобряване качеството на работата им и повишаване резултатите и качеството на подготовкa на учениците.

(4) Директорът на ПГ по транспорт - Русе е длъжен да осигурява необходимите условия за повишаване квалификацията на педагогическите специалисти от училището.

Чл. 98. (1) Повишаването на квалификацията на педагогическите специалисти се извършва от специализирани обслужващи звена, от висши училища и научни организации. Повишаването на квалификацията на педагогическите специалисти се извършва и от обучителни организации, чиито програми за обучение са одобрени при условията и по реда на ЗПУО.

(2) Повишаването на квалификацията на педагогическите специалисти по ал. 1 се измерва чрез система от квалификационни кредити и се удостоверява с документ. Системата от квалификационни кредити се определя с държавния образователен стандарт за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти.

(3) Педагогическите специалисти са длъжни да повишават квалификацията си по програми на организацията по ал. 1 в не по-малко от 48 академични часа за всеки период на атестиране.

(4) Повишаването на квалификацията, извършена от организации извън ал. 1, се признава чрез квалификационни кредити от началника на съответното регионално управление на образованието след заявление на педагогическия специалист при условия и по ред, определени с държавния образователен стандарт за статута и развитието на учителите, директорите и другите педагогически специалисти.

Чл. 99. (1) Повишаването на квалификацията на педагогическите специалисти може да се организира и от ПГ по транспорт - Русе чрез обмяна на добри практики в различни форми, както и по международни и национални програми. Вътрешно институционалната квалификация се измерва в академични часове и за нея не се присъждат квалификационни кредити.

(2) ПГ по транспорт - Русе е длъжна да осигурява условия за повишаване на квалификацията по ал. 1 в не по-малко от 16 академични часа годишно за всеки педагогически специалист.

Чл. 100. (1) Повишаването на квалификацията се осъществява по програми и във форми по избор на педагогическия специалист в съответствие с професионалния профил на изпълняваната длъжност, с професионалното развитие на педагогическия специалист, с резултата и препоръките от атестацията му, както и с националната, регионалната, общинската и училищната политика.

(2) Повишаването на квалификацията на конкретния педагогически специалист е насочено и към напредъка на учениците, както и към подобряване на образователните им резултати.

Чл. 101. (1) Въз основа на достигнатото равнище на квалификация педагогическите специалисти може да придобиват професионално-квалификационни степени.

(2) По-високото равнище на квалификация е основа за придобиване на по-висока професионално- квалификационна степен.

(3) Професионално-квалификационните степени се присъждат от висши училища, които провеждат обучение за придобиване на професионална квалификация „учител“ и имат програмни акредитации за провеждане на обучение за придобиване на образователно-квалификационна степен „магистър“ по специалност от професионално направление съгласно Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления и за придобиване на образователна и научна степен „доктор“ по докторска програма, съответстваща на учебен предмет от училищната подготовка.

(4) Професионално-квалификационните степени и условията и редът за придобиването им се определят с държавния образователен стандарт за статута и професионалното развитие на педагогическите специалисти.

Чл. 102. (1) Постигнатите компетентности се отразяват в професионално портфолио на педагогическия специалист. Професионалното портфолио се съставя от педагогическия специалист и включва разработени материали, които доказват активното му участие в реализирането на политиката на училището, професионалните му изяви, професионалното му усъвършенстване и кариерното му израстване, както и постигнатите резултати с учениците.

(2) Професионалното портфолио подпомага атестирането и самооценяването на педагогическия специалист.

(3) Целите, функциите и съдържанието на професионалното портфолио се определят с държавния образователен стандарт за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти.

КАРИЕРНО РАЗВИТИЕ НА ПЕДАГОГИЧЕСКИТЕ СПЕЦИАЛИСТИ

Чл. 103. (1) Кариерното развитие е процес на усъвършенстване на компетентности при последователно заемане на учителски длъжности или при придобиване на степени с цел повишаване качеството и ефективността на образованието.

(2) Учителските длъжности са:

1. учител;
2. старши учител;
3. главен учител.

(3) Кариерното развитие на педагогическите специалисти, с изключение на учителите, се осъществява чрез последователно придобиване на втора и първа степен. Присъждането им се извършва от работодателя. Степените не се запазват при прекратяване на трудовото правоотношение.

(4) Основа за кариерно развитие на педагогическите специалисти са учителският стаж, получените квалификационни кредити, придобитата професионално-квалификационна степен, както и резултатите от атестирането им.

(5) По-големият брой квалификационни кредити и по-високата професионално-квалификационна степен са основание за по-бързо кариерно развитие на педагогическите специалисти, независимо от учителския стаж.

(6) Условията и редът за заемане на учителските длъжности по ал. 2 и за придобиване на степените по ал. 3, както и за по-бързото кариерно развитие на

педагогическите специалисти се определят с държавния образователен стандарт за статута и развитието на учителите, директорите и другите педагогически специалисти.

Чл. 104. (1) Атестирането е процес на оценяване на съответствието на дейността на учителите, директорите и другите педагогически специалисти с професионалния им профил, с изискванията за изпълнение на длъжността, както и със стратегията за развитие на училището, а за директорите - и на управленската им компетентност.

(2) Атестирането на учителите, директорите и другите педагогически специалисти се извършва на всеки 4 години от атестационна комисия, определена от работодателя, съгласувано с педагогическия съвет, като в нейния състав задължително се включват:

1. представители на работодателя, на финансирация орган в случаите, когато той е различен от работодателя, на педагогическия съвет, на регионалното управление на образованието, както и родител от обществения съвет - при атестиране на директорите;

2. представители на работодателя, на регионалното управление на образованието и на педагогическия съвет - при атестиране на учителите и другите педагогически специалисти.

(3) В състава на комисията може да се включват и други членове, определени в държавния образователен стандарт за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти.

(4) Редът за назначаване на комисията по ал. 2, скалата на оценяване, критериите и процедурата за атестиране се определят в държавния образователен стандарт за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти.

(5) Оценката от атестирането освен за кариерното развитие може да служи и за насочване за повишаване на квалификацията и поощряване на атестириания педагогически специалист.

(6) При получена най-ниска оценка от атестирането работодателят заедно с атестационната комисия:

1. правят анализ на причините, довели до ниската оценка;

2. изработват план за методическо и организационно подпомагане на получилия ниска оценка учител, директор или друг педагогически специалист;

3. определят наставник или наставници, които да осъществят методическа и организационна подкрепа;

4. представят в регионалното управление на образованието в едномесечен срок от провеждането на атестирането документите по т. 1, 2 и 3 за осигуряване на методическа подкрепа.

(7) В случаите по ал. 6 повторно атестиране на лицето се извършва една година след приемане на мерките по ал. 6, т. 1, 2 и 3.

(8) Ако при атестирането по ал. 7 отново е получена най-ниска оценка, лицето се освобождава от длъжност при условията на чл. 328, ал. 1, т. 5 от Кодекса на труда.

(9) При получена оценка от атестирането с една степен по-висока от най-ниската се прилагат мерките по ал. 6, т. 1, 2 и 3.

ПООЩРЯВАНЕ И НАГРАЖДАВАНЕ НА ПЕДАГОГИЧЕСКИТЕ СПЕЦИАЛИСТИ

Чл. 105. Педагогическите специалисти от ПГ по транспорт - Русе се поощряват с морални и материални награди за високи постижения в училищното образование.

Чл. 106. (1) Педагогическите специалисти от ПГ по транспорт - Русе може да бъдат награждавани с отличия и награди за постижения в системата на училищното образование със заповед на директора на училището.

(2) За научни постижения в образователната област и успешно представяне на ученици в състезания, конкурси, олимпиади, научни конференции и др. учителите се награждават:

1. с книги и други предметни награди;
2. с грамота;
3. с парична сума.

РАЗДЕЛ VII

ИНФОРМАЦИЯ И ДОКУМЕНТИ

Чл. 107. **(1)** В ПГ по транспорт - Русе се създават, обработват и съхраняват документи при спазване разпоредбите на чл. 248 на ЗПУО, държавния образователен стандарт за информацията и документите и Наредба 8 от 11.08.2016 г. с изменениета (ДВ, бр. 65 от 2022 г., в сила от учебната 2022/2023 година), който урежда:

1. видовете документи в системата на предучилищното и училищното образование;
2. изискванията към формата и съдържанието на всеки от документите по т. 1;
3. условията и реда за водене на информационни регистри;
4. условията и реда за приемане, отчитане и унищожаване на документи с фабрична номерация;
5. документите, които се създават, обработват и съхраняват в електронен вид.

(2) Документите, издавани или водени от ПГ по транспорт - Русе като институция в системата на предучилищното и училищното образование, се попълват на български книжовен език с изключение на случаите, предвидени в ЗПУО.

Чл. 108. За подпомагане на дейността в гимназията се използват следните документи по образец на училището, които в началото на всяка учебна година се утвърждават със заповед на директора:

1. Доклад на класния ръководител за налагане на санкция на ученик;
2. Доклад на класния ръководител за срочни/годишни резултати на учениците от паралелката;
3. Заявления за избор на спортни дейности;
4. Уведомително писмо за отсъствие на ученик по семейни причини по чл. 55, ал. 1, т. 3 от ПДУ;
5. Заявление на родител за отсъствие на ученик по чл. 55, ал. 1, т. 4 от ПДУ;
6. Съобщение до родител за направени неизвинени отсъствия от ученик;
7. Дневник за провеждане на производствена практика;
8. Дневник за регистриране на допълнителна индивидуална работа с ученици;
9. Заявление за освобождаване от ФВС;
10. Заявление за явяване на държавни изпити за придобиване на степен на професионална квалификация;
11. Декларация по чл. 220, ал. 3 от ЗПУО;
12. Молба - декларация за отпускане на стипендия;
13. Писмо до съответните териториални структури за закрила на детето за процедура по налагане на санкция по чл. 199, ал. 1, т. 3 - 5 от ЗПУО.
14. Заявление за кандидатстване за продължаване на образоването в ПГ по транспорт - Русе;
15. Заявление за записване за продължаване на образоването в ПГ по транспорт – Русе.

РАЗДЕЛ VIII

ОРГАНИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ

Чл. 109. (1) Държавната политика в областта на предучилищното и училищното образование се осъществява от Министерския съвет.

(2) Органите за управление на институциите в системата на предучилищното и училищното образование, в т.ч. и на ПГ по транспорт - Русе, са министерството на образованието и науката, министърът на образованието и науката, регионалното управление на образованието, органите на местното самоуправление и местната администрация и директорът на учебното заведение.

Чл. 110. (1) Съгласно чл. 257 от ЗПУО, орган за управление и контрол на държавните институции в системата на предучилищното и училищното образование, каквато е ПГ по транспорт - Русе, е директорът.

(2) Директорът по ал. 1 управлява и представлява съответната институция.

Чл. 111. (1) Директорът като орган за управление на училището организира и контролира цялостната дейност на институцията в съответствие с правомощията, определени с държавния образователен стандарт за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти, длъжностната характеристика, правилника за вътрешния ред на училището и Кодекса на труда.

(2) В изпълнение на своите правомощия директорът издава заповеди.

(3) Административните актове на директора на ПГ по транспорт - Русе могат да се оспорват по административен ред пред министъра на образованието и науката

(4) Административните актове на директора на ПГ по транспорт - Русе могат да се обжалват по реда на Административно процесуалния кодекс.

(5) Директорът предприема ефективни мерки за предотвратяване на всички форми на дискриминация от страна на лица от педагогическия, непедагогическия персонал или от ученици.

(6) Директорът, получил оплакване от ученик, който се смята за подложен на тормоз от лице от педагогическия или от непедагогическия персонал или от друг ученик/други ученици, е длъжен незабавно да извърши проверка и да предприеме мерки за прекратяване на тормоза, както и за налагане на дисциплинарна отговорност.

(7) В случаите на сигнали за ученици, жертви или в риск от насилие, на бедствия, пожари, терористични действия, други извънредни обстоятелства и инциденти, при които има пострадали деца, директорът е длъжен незабавно да поде първоначална информация в РУ на МВР, на кмета на населеното място и на Агенция „Социално подпомагане“, съгласно Координационен механизъм за взаимодействие при работа в случаи на деца, жертви или в риск от насилие и за взаимодействие при кризисна интервенция.

Чл. 112. (1) При управлението и контрола на учебната, учебно-производствената, учебно-творческата, спортната и административно-стопанска дейност директорът може да се подпомага от един или няколко заместник-директори.

(2) Заместник-директорът подпомага директора при изпълнението на основните дейности, свързани с:

1. анализирането, планирането, организирането, координирането, изпълнението, контрола, оценяването на учебната и учебно-производствената дейност с оглед внасянето на подобрения в работата на институцията;
2. изготвянето на програмната система на училищните учебни планове и програми и реализирането им;
3. разработването на годишния план на институцията, правилниците, списък-образец и контролират спазването им;
4. изготвянето и спазването на седмичното разписание, графика за консултации на учениците и родителите с педагогическите специалисти;
5. организирането на правилното попълване на документите на институцията и съхраняването ѝ;
6. провеждането на инструктаж за здравословни и безопасни условия на труд на учителите, другите педагогически специалисти и служителите, следи за провеждане на инструктажи по ЗБУТ от учителите на учениците и подпомага организирането на ЗБУТ в училищните помещения;
7. цялостната административно-стопанска и финансова дейност.
8. координира и контролира дейността на педагогическите специалисти и организацията на учебния процес;
9. координира и контролира вътрешно институционалната квалификационна и методическа дейност на педагогическите специалисти;
10. организира, координира и контролира дейността на екипа за подкрепа за личностно развитие;
11. организира, координира и контролира проследяването на постиженията на децата и провеждането на вътрешното и външно оценяване, на държавните зрелостни изпити, на изпитите за промяна на оценка, за срочна и годишна оценка и др.;
12. координира и контролира провеждането на конкурси, състезания, олимпиади в училището;
13. организира и контролира дейностите, свързани с обхвата на учениците в задължителна училищна възраст;
14. координира и контролира дейността на педагогическите специалисти и организацията на учебния процес по учебна и производствена практика;
15. изпълнението на противопожарните изисквания, охраната и хигиената на обучението, възпитанието и труда в училището, дейностите по евакуацията на учениците и персонала;
16. работата на непедагогическия персонал;
17. обогатяването на материално-техническата база и състоянието на сградата като следи изпълнението на текущите основни ремонти;
18. осигуряването учебно-технически средства, дидактически материали и пособия за нуждите на учебно-възпитателната работа;
19. решаване на въпросите от социално-битов характер.

Чл. 113. (1) Педагогическият съвет на училището, като специализиран орган за разглеждане и решаване на основни педагогически въпроси, се ръководи в дейността си от разпоредбите на чл. 262 и 263 от ЗПУО.

(2) Педагогическият съвет включва в състава си всички педагогически специалисти.

(3) Директорът на училището е председател на педагогическия съвет.

(4) В заседанията на педагогическия съвет с право на съвещателен глас може да участват представители на обществения съвет, настоятелството, медицинското лице, което обслужва училището, ученици, както и други лица при разглеждане на въпроси, касаещи дейността им.

(5) Директорът на училището, в качеството си на председател на педагогическия съвет, кани писмено представителите на обществения съвет и на настоятелството на заседанията на педагогическия съвет, като им предоставя възможно най-пълна информация по въпросите, които предстои да бъдат обсъждани.

Чл. 114. (1) Педагогическият съвет в училището:

1. приема стратегия за развитие на училището за следващите 4 години с приложени към нея план за действие и финансиране;

2. приема правилник за дейността на училището;

3. приема училищен учебен план по професии и специалности;

4. приема формите на обучение;

5. приема годишен план за дейността на училището;

6. приема учебни планове за индивидуална форма на обучение;

7. приема мерки за повишаване качеството на образованието;

8. приема програма за превенция на ранното напускане на училище;

9. приема програма за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на учениците от уязвими групи;

10. предлага на директора разкриване на занимания по интереси;

11. прави предложения на директора за награждаване на ученици и за налагане на съответните санкции в предвидените в този ЗПУО и този правилник случаи;

12. определя училищни символи и ритуали и други отличителни знаци;

13. определя ученически униформи;

14. участва със свои представители в създаването и приемането на етичен кодекс на училищната общност;

15. запознава се с бюджета на училището, както и с отчетите за неговото изпълнение;

16. периодично, най-малко три пъти през една учебна година, проследява и обсъжда нивото на усвояване на компетентности от учениците и предлага съвместни мерки между учителите с цел подобряване на образователните резултати;

17. упражнява други правомощия, определени с нормативен акт.

(2) До 30 юни приема видовете модули за допълнителния учебен час по учебния предмет „Физическо възпитание и спорт“ след проучване на интересите на учениците и съобразно предлаганите от училището възможности за обучение по тях.

(3) Приема подадените до 15 октомври на текущата учебна година от кандидат-зрелостниците заявления относно формата и вида на изпита (дипломен проект, тест или

разработване на тема), по който ще се явяват на втори задължителен държавен изпит по теория и практика на професията.

(4) Педагогическият съвет на училището предлага на директора за утвърждаване на помощни колективни органи със съвещателни функции.

Чл. 115. (1) За подпомагане работата на директора и ПС в училището ежегодно се изграждат помощни колективни органи със съвещателни функции.

(2) Помощните колективни органи в ПГ по транспорт - Русе се утвърждават от директора по предложение на Педагогическия съвет.

(3) Помощни органи в ПГ по транспорт - Русе са:

1. екипи за ключови компетенции;
2. постоянни училищни комисии.

Чл. 116. (1) Методическите обединения се приемат с решение на ПС и се утвърждават от директора в началото на учебната година. Включват група учители, обединени на основата на професионален признак (специалност, методически изисквания за обучение по група предмети, характер на работата и др.).

(2) В ПГ по транспорт - Русе могат да съществуват:

1. ЕКК „Общообразователни науки“;
2. ЕКК „Професионално образование“;
3. ЕКК на учителите - класни ръководители;

(3) Екипът за ключови компетенции се свиква и ръководи от председател, избран от членовете на обединението.

(4) Екипът за ключови компетенции ежегодно планира дейността си, обсъжда въпроси и прави предложения относно:

1. Училищните учебни планове за всеки випуск.
2. Организация на педагогическия труд.
3. Обсъждане резултатите от работата на училището.
4. Изучаване и прилагане на положителен опит.
5. Внедряване на нови технологии в образованието.
6. Квалификация на учителите и вътрешно-училищна квалификационна дейност.

(5) ЕКК провежда заседания по график, съгласно плана на ЕКК. Присъствието на членовете на ЕКК на заседанията е задължително.

(6) На всяко заседание на ЕКК се води протокол, в който се записват приетите предложения, които председателят докладва при необходимост на заседание на Педагогическия съвет.

(7) Когато обучението по отделни учебни предмети се осъществява от трима и/или повече учители, в рамките на ЕКК може да се сформират предметни комисии.

Чл. 117. (1) Постоянните училищни комисии обединяват учители от различни специалности и методически обединения съобразно нагласата им за осъществяване на различни видове дейности в училището.

(2) Постоянните училищни комисии в ПГ по транспорт - Русе са:

1. Координационен съвет за противодействие на училищния тормоз и за работа с ученици, жертви или в риск от насилие;

2. Училищна комисия за изготвяне и актуализация на Стратегията за развитие на ПГ по транспорт - Русе и Правилника за дейността на училището;

3. Представители на педагогическия персонал в комитет за здравословни и безопасни условия на

труд;

4. Училищна комисия за квалификационна дейност;

5. Училищна комисия за професионално ориентиране на учениците;

6. Училищна комисия за работа по проекти и програми;

7. Представители на педагогическия персонал в Училищната комисия за стипендиите;

8. Представители на педагогическия персонал в Училищната комисия по етика;

(3) Постоянните училищни комисии и техният състав се приемат с решение на ПС и се утвърждават от директора в началото на учебната година. Имат съвещателни функции и правят предложения за подобряване на работата и за вземане на решения пред ПС или директора.

(4) Работата на постоянните училищни комисии се ръководи от председател;

(5) ПУК работят по годишен план, свикват се от председателя или училищното ръководство, като на всяко заседание се води протокол;

Чл. 118. Работата на ЕКК и ПУК е част от дейността на ПГ по транспорт - Русе и участието на учителите в тях е елемент от задълженията им в длъжностните им характеристики.

РАЗДЕЛ IX

ОБЩЕСТВЕН СЪВЕТ

Чл. 119. (1) С цел създаване на условия за активни и демократично функциониращи общности към ПГ по транспорт - Русе е създаден Обществен съвет.

(2) Общественият съвет е орган за подпомагане на развитието на училището и за граждански контрол на управлението му.

Чл. 120. (1) Общественият съвет се състои от нечетен брой членове и включва един представител на финансирация орган и най-малко трима представители на родителите на ученици от съответната институция. В състава на обществения съвет на ПГ по транспорт - Русе като училище, което извършва обучение за придобиване на професионална квалификация, се включва и представител на работодателите.

(2) Представителите на родителите се излъчват от събрание на родителите, свикано от директора на училището. На събранието се определя броят на представителите на родителите и се избират и резервни членове на обществения съвет.

(3) Представителите на работодателите се определят от областния управител по предложение на представителните организации на работодателите.

(4) Председателят на обществения съвет се избира от членовете му.

(5) Членовете на обществения съвет се определят за срок не по-дълъг от три години.

Чл. 121. (1) Общественият съвет се свиква на заседание най-малко 4 пъти годишно, като задължително провежда заседание в началото на учебната година.

(2) С право на съвещателен глас в работата на обществения съвет на училището участват поне трима представители на ученическото самоуправление.

(3) С право на съвещателен глас в работата на обществения съвет на училището участва и представител на настоятелството.

(4) В заседанията на обществения съвет могат да бъдат канени и служители на ПГ по транспорт - Русе, на регионалното управление на образованието, експерти, на работодателите, на синдикатите, на юридическите лица с нестопанска цел и други заинтересовани лица.

Чл. 122. (1) Директорът на ПГ по транспорт - Русе има право да присъства на заседанията на обществения съвет и да изразява становище по разглежданите въпроси.

(2) Директорът е длъжен при поискване от обществения съвет да предоставя всички сведения и документи, необходими за дейността му.

(3) При необходимост директорът може да отправи искане до председателя на обществения съвет за свикването му.

Чл. 123. (1) Общественият съвет на ПГ по транспорт - Русе:

1. Одобрява стратегията за развитие на училището и приема ежегодния отчет на директора за изпълнението й;

2. Участва в работата на педагогическия съвет при обсъждането на програмите по чл. 263, ал. 1, т. 8 и 9 от ЗПУО и при обсъждане на избора на ученически униформи;

3. Предлага политики и мерки за подобряване качеството на образователния процес въз основа на резултатите от самооценката на институцията, външното оценяване и инспектирането на училището;

4. Дава становище за разпределението на бюджета по дейности и размера на капиталовите разходи, както и за отчета за изпълнението му;

5. Съгласува предложението на директора за разпределение на средствата от установеното към края на предходната година превишение на постъпленията над плащанията по бюджета на училището;

6. Съгласува училищните учебни планове по професии и специалности;

7. Участва с представители в комисиите за атестиране на директорите при условията и по реда на държавния образователен стандарт за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти;

8. Сигнализира компетентните органи, когато при осъществяване на дейността си констатира нарушения на нормативните актове;

9. Дава становище по училищния план-прием по чл. 143, ал. 1 от ЗПУО;

10. Участва в създаването и приемането на етичен кодекс на училищната общност.

(2) При неодобрение от обществения съвет на актовете по ал. 1, т. 1 и 6 те се връщат с мотиви за повторно разглеждане от педагогическия съвет. При повторното им разглеждане педагогическият съвет се произнася по мотивите и взема окончателно решение.

Чл. 124. Условията и редът за създаването, устройството и дейността на обществения съвет се уреждат с правилник, издаден от министъра на образованието и науката.

РАЗДЕЛ X

ФИНАНСИРАНЕ И ИМУЩЕСТВО ФИНАНСИРАНЕ

Чл. 125. (1) Дейностите в ПГ по транспорт - Русе се финансират със средства от държавния бюджет, европейски фондове и програми и други източници.

(2) Средствата от държавния бюджет са за:

1. издръжка на дейностите по възпитание и обучение на учениците;
2. подпомагане на равния достъп и подкрепа за личностно развитие;
3. развитие на училището;
4. изпълнение на национални програми за развитие на образованието.

Чл. 126. (1) Средствата за издръжка на дейностите по възпитание и обучение на учениците в Националния инспекторат по образованието се предоставят от първостепенния разпоредител с бюджет, финансиращ ПГ по транспорт - Русе - МОН, въз основа на броя на учениците и на стандарт за ученик, определен с акт на Министерския съвет. Стандартът определя размера на средствата от държавния бюджет за конкретна дейност за един ученик за съответната година.

(2) Дейностите, които се финансираат изцяло или частично от държавния бюджет по стандарти, се определят с държавния образователен стандарт за финансирането на институциите.

Чл. 127. Средствата за подпомагане на равния достъп и за подкрепа за личностно развитие включват:

1. ученически стипендии;
2. транспорт на ученици;
3. дейности, свързани с общата подкрепа за личностно развитие;
4. дейности, свързани с допълнителната подкрепа за личностно развитие;
5. дейности, свързани с ученическия отдих и спорт;
6. реализиране на училищни програми за превенция на отпадането от училище и за намаляване броя на преждевременно напусналите;
7. подкрепа за ученици с изявени дарби;
8. други дейности, спомагащи за повишаване на обхвата и равния достъп до образование.

Чл. 128. (1) Средствата за развитие на училищата включват:

1. разходи за подобряване на материалната база;
2. средства за повишаване на качеството на обучението;
3. средства за развитие и за подпомагане на педагогическите специалисти по чл. 219, ал. 5 от ЗПУО;
4. библиотечно-информационно осигуряване;
5. други разходи, насочени към подобряване на физическата среда и на образователния процес.

(2) Средствата по ал. 1, т. 2 се предоставят на училищата с високи или с ниски образователни резултати и се използват, както следва:

1. от училищата с високи образователни резултати - по тяхна преценка за допълнително финансиране на дейностите им и/или за поощряване на педагогическите специалисти;

2. от училищата с ниски образователни резултати - целево за реализиране на програми или отделни мерки за повишаване на образователните резултати.

(3) Средствата по ал. 1, т. 2, предоставени за училищата с ниски образователни резултати, се разходват след предварително одобрено разпределение от първостепенния разпоредител с бюджет и не може да се използват за възнаграждения на педагогическите специалисти.

(4) Образователните резултати по ал. 2 се определят по методология, утвърдена с държавния образователен стандарт за финансирането на институциите. Задължителен елемент от методологията са резултатите от обучението и оценката от инспектирането.

Чл. 129. (1) Като държавно училище ПГ по транспорт - Русе прилага система на делегиран бюджет, която дава право на директора на училището:

1. на второстепенен разпоредител с бюджет;

2. да извърши компенсирани промени по плана на приходите и разходите, в т.ч. между дейности, като уведомява за това първостепенния разпоредител с бюджет;

3. да се разпорежда със средствата на училището;

4. да определя числеността на персонала, индивидуалните възнаграждения, преподавателската натовареност и броя на групите и паралелките, както и броя на учениците в тях съобразно утвърдения бюджет на училището и нормите, определени в подзаконовите нормативни актове, като осигурява прилагането на учебния план.

(2) ПГ по транспорт - Русе има право да реализира собствени приходи от управление ползваната от училището държавна собственост.

(3) Собствените приходи са:

1. приходите от наем на недвижими имоти и движими вещи;

2. приходите от собствени земеделски земи и гори;

3. приходите от права на интелектуална собственост;

4. приходите от реализация на продукция и услуги от практическо обучение;

5. приходите от дарения и завещания;

6. други приходи, определени с нормативен акт.

(4) Първостепенният разпоредител с бюджет не може да намалява размера на средствата от държавния бюджет, определени при условията и по реда на ЗПУО за държавните училища за сметка на собствените им приходи.

Чл. 130. Директорът представя на обществения съвет и пред общото събрание на работниците и служителите тримесечни отчети за изпълнението на бюджета на в срок до края на месеца, следващ съответното тримесечие.

Чл. 131. (1) В случай че просрочените задължения на държавно училище, прилагашо система на делегиран бюджет, надвишат 20 на сто от утвърдените разходи в годишен размер, директорът носи дисциплинарна отговорност по реда на Кодекса на труда. Предложението за налагане на дисциплинарно наказание се прави от финансиращия орган.

(2) В случаите по ал. 1 в едномесечен срок от установяване на превищението, когато е наложено дисциплинарно наказание, директорът съставя и изпълнява програма за

оптимизация на разходите и преодоляване на недостига, която се утвърждава от финансиращия орган.

Чл. 132. (1) В ПГ по транспорт - Русе се събират такси в размери, определени с тарифа на Министерския съвет, съгласно чл. 300, ал. 1, т. 6 и т. 8 от ЗПУО:

1. за валидиране на компетентности, придобити чрез неформално обучение и информално учене;

2. за провеждане на курсове за придобиване и/или признаване на професионална квалификация.

(2) Таксата по ал. 1, т. 1 се определя в зависимост от вида на валидирането и включва разходите за проверка на внесените документи и за провеждане на изпитването.

(3) Таксата по ал. 1, т. 2 включва разходите за обучение и за провеждане на изпитването.

(4) Приходите от таксите по ал. 1, т. 1 и 2 постъпват в приход на бюджета на ПГ по транспорт - Русе.

(5) Таксите по ал. 1, т. 1 и 2 не се събират, когато дейностите се финансират със средства от национални и международни програми и проекти.

ИМУЩЕСТВО

Чл. 133. (1) Сградите на ПГ по транспорт - Русе и прилежащите и терени, предоставени за управление от училището, са публична държавна собственост.

(2) Движимото имущество, което е необходимо за изпълнението на задълженията си, определени в длъжностните им характеристики, се зачислява на членовете на педагогическия и непедагогическия персонал.

(3) Служителите на училището и учениците отговарят и опазват имуществото, което е предоставено за стопанисване на гимназията.

РАЗДЕЛ XI

УЧЕНИЧЕСКИ СЪВЕТ

Чл. 134. В ПГ по транспорт - Русе ежегодно се избира и функционира училищен ученически съвет, който:

1. Представлява интересите на общността на учениците.
2. Сътрудничи на училищното ръководство в дейността му за реализация мисията на училището.
3. Проучва, обобщава и поставя пред училищното ръководство всички въпроси, интересуващи ученическата общност.
4. Участва в обсъждане на проблеми, отнасящи се до учениците, с училищното ръководство и осъществява обратна връзка към ученическата общност за поставяне и изпълнение на задачи, свързани с дейността в училище, ритуализацията на училищния живот и др.

Чл. 135. Ученическият съвет на класа:

1. Участва при планиране дейността на класа.
2. Подпомага дейността на училищния ученически съвет.
3. Взема отношение при обсъждане на предложения за награждаване на ученици от класа.

Чл. 136. (1) Училищният ученическият съвет включва по един представител от всеки клас, избран на събрание на класа;

(2) УУС се ръководи от председател, избран на делегатско събрание, което определя и структурата на ръководството.

(3) УУС планира дейността си, която е ориентирана към организиране на общоучилищни мероприятия, представяне на училището в общоградски прояви и др.

(4) Председателят на ученическия съвет може участва в заседания на ПС при разглеждане на проблеми, свързани със:

1. спортната и туристическа дейност;
2. празници и ритуали;
3. социалното и рисково поведение на учениците.

Чл. 137. В дейността си УУС осъществява връзки с:

1. ръководството на училището;
2. общинския ученически парламент;
3. комитети, организации и др. институции, занимаващи се с проблемите на образованието, децата и младежите.

РАЗДЕЛ XII

Безопасни и здравословни условия на обучение, възпитание и труд

Чл. 138. (1) Учениците са длъжни:

1. да изслушат и се запознаят с началния, периодичния и ежедневния инструктаж/по учебни предмети и по учебна, лабораторна и производствена практика/за правилата за безопасност, хигиена и противопожарна охрана;

2. да се разписват в специална тетрадка за инструктажа, с което удостоверяват, че са им известни правилата за безопасни условия за обучение, възпитание и труд, и се задължават да ги спазват;

3. да спазват правилата за безопасност и култура при пътуване в обществения транспорт;

4. да спазват строго учебното време, както и разпоредбите по безопасност на труда и правилата за вътрешния ред и дисциплината в училището, като изпълняват стриктно дадените им указания в това направление, да пазят тишина и не пречат на учебния процес и при провеждане на практика, като задължително носят работно облекло;

5. да знаят основните правила за оказване на първа помощ при злополуки; не работят по практика с неизправни инструменти и съоръжения.

6. да не ползват под никакъв предлог без необходимост противопожарните съоръжения;

7. да не сядат по первазите на прозорците, да не излизат по площите под прозорците на училището.

8. да не проявяват агресивност и не употребяват наркотици и алкохол, а също така и не носят хладно и огнестрелно оръжие.

(2) Учениците са длъжни да спазват следните правила за безопасна работа в мрежата:

1. училищната мрежа и интернет се използват само за образователни цели;

2. учениците не трябва да предоставят лична информация за себе си и за своите родители;

3. не се разрешава изпращането или публикуването на снимки на ученици или на техни близки без предварително съгласие на родителите;

4. учениците са длъжни да информират незабавно лицето, под чието наблюдение и контрол работят, когато попаднат на материали, които ги карат да се чувстват неудобно, или на материали с вредно или незаконно съдържание, като порнография, проповядване на насилие и тероризъм, етническа и религиозна нетolerантност, търговия с наркотици, хазарт и др.;

5. учениците не трябва да отварят електронна поща, получена от непознат подател;

6. забранено е извършването на дейност, която застрашава целостта на училищната компютърна мрежа или атакува други системи;

7. при работа в мрежата учениците трябва да уважават правата на другите и да пазят доброто име на училището.

8. при възникнал проблем веднага да уведомят класния ръководител или ръководството на училището.

Чл. 139. (1) По време на учебната година учениците могат организирано да посещават различни културни и научни институции, прояви и мероприятия в рамките на учебните часове/организирани от училището или от друга институция/ в рамките на населеното място като директора издава заповед.

(2) За провеждане на организирано посещение/проява извън населеното място на училището се изисква информирано съгласие на родителите/настойниците на учениците най-късно 3/три/ дни преди мероприятиято.

(3) За провеждане на организирано посещение, които не е предмет на Наредбата за детските и ученическите туристически пътувания се извършва съгласно чл. 15 от Наредба № 10/01.09.2016 г. за организация на дейностите в училищното образование /състезания, олимпиади, конкурси и др./За провеждане на мероприятиято може да се използва служебен, обществен или личен транспорт като директора издава заповед.

Чл. 140. По време на учебната година учениците участват в изпълнението на дейности за провеждане на евакуационни мероприятия, съгласно Плана за сигурност/чл. 23, ал. 1 от ЗПТ, Наредба № 81213-1225/27.09.2017 г./ и Плана за защита при бедствия на пребиваващите в сградата и района на ПГ по транспорт-Русе.

РАЗДЕЛ XIII

Единни правила, процедури и задължения на всички служители при установлен училищен тормоз между учениците

Чл. 141 (1) Разграничаване на случаите на тормоз и агресивност:

1. когато не се касае за тормоз, а само за игра или приятелско премерване на силите между децата.

2. необходимо да се наблюдава поведението на децата, включително и на тези, които само присъстват без активно да участват.

3. ситуацията на тормоз следва да бъдат овладени от учителите, а някои от самите деца, като всяка намеса изисква внимателна преценка.

(2) Прекратяване на ситуация на тормоз:

1. задължение на всеки учител или служител да се намеси, за да прекрати ситуация на тормоз, на която е станал свидетел.

2. в случай на физически тормоз децата трябва да бъдат разделени, да се прекрати физическият контакт между тях незабавно и да се уведоми класния ръководител; не трябва веднага да се разпитва за случилото се; да се обсъждат причините за насилието или да се изяснява ситуацията. Това следва да се случи на по-късен етап в УКБПМН и координационния съвет. Важното е ясно да се обяви пред всички, че това е насилие и то е недопустимо поведение.

(3) Реакции спрямо детето, което е упражнило тормоз:

Когато става въпрос за първа проява, която не е тежка по отношение на нанесената вреда, може да се приложи подходът за. Той се прилага от класния ръководител или от УКБПМН. Подходът за възстановяване на щетите изисква време и по-задълбочен разговор с детето. Важно е учителят със спокоен и умерен тон, както и с държанието си, да покаже ясно, че проблемът е в начина на поведение, а не в личността на самия ученик, и че се действа с оглед отново да се възстановят ценностите, към които цялото училище се придържа, а не за да бъде наказан. Ключов момент във възстановяването на щетата е, че класният ръководител разговаря с ученика, а ученикът сам избира и решава как ще поправи грешката си, с което отново ще се възстанови нарушената ценност. С това негово решение трябва да се съгласи и ученикът, който е бил потърпевш от тормоза. Важно е класният ръководител изслушва детето. Не е желателно детето да се изслушва съвместно с потърпевшето дете. След изясняване на ситуацията и постигане на договорка, класният ръководител за определен период от време проследява поведението на децата и дава обратна връзка. Случаите се разглеждат от координационния съвет. Уведомяват се писмено родителите/настойниците.

(4) Реакции спрямо дете, което е обект на тормоз/освен мерките взети от координационния съвет/:

- Работата с деца, които са обект на тормоз, е насочена към формиране у тях на умения за справяне с подобно поведение. Класният ръководител говори с детето, по възможност още същия ден, за да разбере какво точно се е случило; Подчертава се поверителността на разговора, като се спомене кои ще бъдат уведомени за случилото се;

- Класният ръководител наблюдава детето в следващите дни, за да се уверите как се чувства и при необходимост отново разговаря с него и търси съдействие от съвета.

(5) Реакции спрямо наблюдателите/освен мерките взети от координационния съвет/:

- Класният ръководител изтъква тези, които са се намесили в защита ценностите на училището. На останалите се споделя очакването да направят същото, ако се случи в бъдеще;

- Класният ръководител настърчава учениците за грижа спрямо тормозеното дете.

Чл. 142. (1) Регистриране на ситуации на тормоз:

Създава се регистър на училището за регистриране на случаи на тормоз между учениците. Всяка ситуация на тормоз се регистрира и описва от учителя, който я е наблюдавал с цел да се проследи развитието на случая във времето и да се планира подходяща интервенция. Регистърът съдържа следните реквизити: „дата”, „кратко описание на всяка ситуация”, „участници”, „клас”, „предприети мерки”, „подпись”. Този регистър се съхранява на достъпно място в кабинета на зам.-директора. Класните ръководители следят вписаните в регистъра случаи и предприемат съответни мерки като взаимодействат с родителя на ученика, с учители и с педагогическия съветник.

(2) В случаите, при които поведението над детето се отличава с изразени агресивни прояви, снижен контрол върху гнева, склонност да разрешава конфликтни ситуации с насилие, Координационният съвет предлага на директора да бъде потърсено съдействие от страна на отдел „Закрила на детето“ по местоживееще и отдела за „Закрила на детето“ или подходящата институция, според ситуацията и индивидуалния случай. Уведомяват се писмено родителите/настойниците.

(3) Ученик, който унижава личното достойнство на съучениците си и упражнява физическо или психическо насилие върху тях, свързано с религиозни, етнически и полови различия/ако не подлежи на по-големи санкции/ се санкционира съгласно чл. 199, ал. 1 от ЗПУО.

Чл. 143. Всички дейности по Алгоритъма по прилагане на механизма за противодействие на училищния тормоз се залагат в Годишния план на гимназията.

Чл. 144. С формите на насилие и с Механизма за противодействие на училищния тормоз между учениците се запознават педагогическия и непедагогическия персонал, учениците и родителите/настойниците, в срокове, заложени в Годишния план на училището.

РАЗДЕЛ XIV

ОРГАНИЗАЦИОННИ ДЕЙСТВИЯ ПРИ ВЪЗНИКВАНЕ НА ИЗВЪНРЕДНА ОБСТАНОВКА, ЗАСТРАШАВАЩА ЗДРАВЕТО И ЖИВОТА

Чл. 145. (1) При поява на нови заболявания, които представляват заплаха за общественото здраве, в училището се спазват мерки и действия за ограничаване рисковете от разпространение и заболяване.

(2) Мерките и действията за ограничаване рисковете от разпространение и заболяване са:

1. задължителни;
2. препоръчителни;
3. възпитателни.

Чл. 146. Задължителните мерки и действия включват:

1. превантивни мерки и действия за намаляване на рисковете от предаване на инфекции: поддържане на дистанция между учениците от различните паралелки;

2. общи здравни мерки: задължително носене на лични предпазни средства (маски или шлемове);

3. дезинфекция на повърхностите и проветряване.

Чл. 147. (1) Препоръчителните мерки и действия се обсъждат и приемат от педагогическия съвет.

(2) Всички ученици, педагогически специалисти и служители изпълняват правилата за обучение и труд в условия на извънредна епидемиологична обстановка.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

&1. (1) Учениците, които през учебните 2019-2020, 2020-2021, 2021-2022, 2022-2023, 2023-2024 години постъпват в VIII клас се обучават по училищни учебни планове и учебни програми, утвърдени при условията и по реда на ЗПУО.

(2) Учениците полагат втори държавен зрелостен изпит от две части- по теория и по практика на специалността и в дипломата за средно образование се вписва средноаритметичната оценка от двата изпита.

&2. Обучение по майчин език и култура на пребиваващите в страната ученици в задължителна училищна възраст, чиито родители са граждани на други държави членки на ЕС и упражняват трудова дейност на територията на Република България се осъществява по реда на глава шеста от Наредба № 10/01.09.2016 г. за организацията на дейностите в училищното образование.

&3. Настоящият правилник може да бъде променян при нужда или при влизане на нормативни документи в сила.

Правилникът е разработен и актуализиран за срок от една учебна година и е валиден от 15.09.2023 г. до 14.09.2024 г. Същият е система от правила, свързани с организацията на работа в ПГ по транспорт - Русе, която е отворена за допълнение и изменение при промени в нормативната база и други условия, регламентиращи дейността на училището в системата на предучилищното и училищното образование.

Актуализацията на Правилника за дейността на ПГ по транспорт - Русе е приета на заседание на Педагогическия съвет, протокол № 13/13.09.2023 г.